

Kvalitetsrapport for dagtilbud 2023

Center for Dagtilbud og Uddannelse

Ishøj Kommune

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	
1.1. Vision, mål og strategi for dagtilbuddene i Ishøj Kommune	3
1.2. Ishøj Kommunes dagtilbud	4
2. Igangværende initiativer og projekter	4
2.1. Rekruttering, fastholdelse og kvalitet i dagtilbud	4
2.2. Kommunalt udviklingspartnerskab om kvalitet i dagplejen.....	4
2.3. Samarbejde med praksiskonsulenter	5
2.4. Matematisk opmærksomhed og overgange i børns liv - Novo Nordisk.....	5
3. Sammenhænge i børnenes liv	6
3.1. Overgang fra hjem til dagtilbud	6
3.2. Gode sammenhænge for børn i overgangen mellem dagtilbud, SFO og skole.....	7
4. De kommende skolebørns læring og udvikling	8
4.1. Personalets og forældrenes vurdering af de kommende skolebørns læring og udvikling.....	8
4.2. De kommende skolebørns trivsel og sundhed.....	11
5. Sprogstimulering	12
5.1. Kommunikation og sprog hos de tre- og femårige børn	14
6. Evalueringer af arbejdet med den pædagogiske læreplan	21
6.1. Evalueringer af arbejdet med den pædagogiske læreplan	22
6.2. Dagtilbuddenes arbejde med læringsmiljøer, evaluering og dokumentation.....	23
7. Rammebetingelser	24
7.1. Ressourcetildeling, børnetal og åbningstimer	24
7.2. Frokost til alle vuggestue- og børnehavebørn	25
7.3. Fripladser.....	26
7.4. Ressourcepædagoger og specialgruppe i dagtilbud.....	27
7.5. Udsættelse af undervisningspligten.....	28
7.6. Tilsyn.....	29
8. Personaleforhold	32
8.1. Rekruttering af pædagoger og sammensætningen af det pædagogiske personale i dagtilbuddene	32
8.2. Personalets efter- og videreuddannelse	34
8.3. Sygefravær blandt det pædagogiske personale	36

1. Indledning

Formålet med kvalitetsrapporten for Ishøj Kommunes dagtilbud er at give information om en række væsentlige forhold i dagtilbuddenes virke og udvikling, samt at fungere som baggrund for dialog om status og udvikling i kommunens dagtilbud.

Ifølge Dagtilbudsloven skal Byrådet sikre, at udviklingen på dagtilbudsområdet drøftes politisk mindst hvert andet år med udgangspunkt i, hvordan kommunens rammer for dagtilbud og eventuelle prioriterede indsatser for området bidrager til, at dagtilbuddene kan opfylde de krav, der følger af lovens afsnit. Drøftelsen sker i forbindelse med behandlingen af kvalitetsrapporten, som udarbejdes hvert andet år.

Kvalitetsrapporten samler den dokumentation, der ifølge Dagtilbudsloven og tilknyttede love og bestemmelser skal tilgå Byrådet. Kvalitetsrapporten udgør endvidere en af grundbestanddelene i det kommunale tilsyn.

Udgangspunktet for dagtilbuddenes virke er bl.a. Dagtilbudsloven, Ishøj Kommunes Børne- og Ungepolitik, Ishøj Kommunes strategi for dagtilbudsområdet og kommunalt besluttede indsatsområder. Kommunale indsatsområder bliver blandt andet besluttet i forbindelse med vedtagelse af budgettet og som udmøntning af strategien for dagtilbudsområdet.

1.1. Vision, mål og strategi for dagtilbuddene i Ishøj Kommune

Visionen for Ishøj Kommunes dagtilbud er, at:

»Børn og unge sejrer i eget liv og når deres fulde potentiale«

- *Ishøj Kommunes Børne- og Ungepolitik*

Ishøj Kommunes dagtilbud arbejder målrettet og systematisk med kvalitetsudvikling. Det gør vi, fordi vi ved, at dagtilbud af høj kvalitet har en væsentlig betydning for, hvordan børn klarer sig senere i livet. Børn, der har gået i et dagtilbud af høj kvalitet, klarer sig bedre i skolen, har færre adfærdsproblemer og trives generelt bedre¹.

Der står i dagtilbudsloven, at byrådet skal fastsætte og offentliggøre kommunens rammer for dagtilbud, herunder eventuelle prioriterede indsatser på området². Med udgangspunkt i dagtilbudslovens bestemmelser og Ishøj Kommunes strategi for dagtilbudsområdet, herunder de fælles kvalitetsparametre, arbejder og evaluerer hvert dagtilbud løbende på deres pædagogiske læreplan og tilrettelægger en målrettet pædagogisk praksis.

Ishøj Kommunes strategi for dagtilbudsområdet beskriver fælles overordnede mål for dagtilbuddene i Ishøj Kommune. De overordnede mål tager udgangspunkt i Dagtilbudslovens formålsparagraf, det nationale pædagogiske grundlag, og Ishøj Kommunes vision for arbejdet med børn og unge (Børne- og Ungepolitikken).

OVERORDNEDE MÅL FOR DAGTILBUDDENE I ISHØJ KOMMUNE

Børn skal være, børn skal lære, børn skal lege, børn skal gøre, og børn skal høre til

Børnesynet i Ishøj Kommunes dagtilbud tager udgangspunkt i, at det at være barn har en værdi i sig selv. Derfor værner vi om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo, således at alle børn får lige muligheder for at nå deres fulde potentiale. Vi har fokus på at drage omsorg, stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres udvikling, læring, trivsel og dannelse. Derfor er det vores mål, at:

- alle børn oplever et omsorgsfuldt og trygt udviklingsmiljø
- alle børn deltager i stimulerende læringsmiljøer
- alle børn og forældre oplever sammenhængende overgange
- alle børn udvikler legeevne, motivation for læring og tiltro til egne evner
- alle børn lærer og udvikler sig ud fra deres nærmeste udviklingszone
- alle børn trives og er aktive i meningsfulde fællesskaber
- alle børn inddrages og har medbestemmelse og medansvar
- alle børn mødes af nærværende, kompetente og betydningsfulde voksne
- alle børn oplever og bidrager til, at mangfoldighed er en styrke
- alle forældre inddrages og tager medansvar for deres barns udvikling, læring, trivsel og dannelse

¹ SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd 2014: "Daginstitutionens betydning for børns udvikling. En forskningsoversigt".

² Dagtilbudsloven § 3 stk. 2

1.2. Ishøj Kommunes dagtilbud

I september 2023 er der i Ishøj Kommune 10 daginstitutioner samt dagplejen med 13 dagplejere. Alle daginstitutionerne i Ishøj er integrerede 0 – 6-års tilbud, mens dagplejen er for 0 – 3-årige.

2. Igangværende initiativer og projekter

Kapitel 2 beskriver de væsentligste aktiviteter, initiativer og projekter på dagtilbudsområdet de forgangne to år.

2.1. Rekruttering, fastholdelse og kvalitet i dagtilbud

Ishøj Kommune deltager med to af vores institutioner, Regnbuen og Bøgely, i pilotprojektet *Rekruttering, fastholdelse og kvalitet i dagtilbud*. Pilotprojektet er et fælles udviklingsforløb af kortere varighed i samarbejde med KP (Københavns Professionshøjskole) og tre øvrige Vestegnskommuner, Ballerup, Høje Tåstrup og Glostrup, om at sikre kvaliteten i de pædagogiske dagtilbud, når medarbejdersammensætningen ændres til færre uddannede pædagoger i dagtilbuddene.

Målet for forløbet er at stille skarpt på en klar og anerkendt rollefordeling af de forskellige fagligheder, vi har i vores dagtilbud, ved hjælp af kompetenceprofiler og kontinuerlig kompetenceudvikling, tilpasset de forskellige opgaver. Desuden arbejdes der på at sikre motivation og trivsel hos de uddannede pædagoger, opkvalificering af pædagogmedhjælpere og ledelse af nye organiseringsformer og medarbejderpositioner. Projektet er løbet fra 7. april til 14. juni 2023 med deltagelse i tre workshops.

2.2. Kommunalt udviklingspartnerskab om kvalitet i dagplejen

KL har inviteret alle kommuner til at deltage i et udviklingspartnerskab om kvalitet i dagplejen, jf. resultaterne fra den første danske kvalitetsundersøgelse i pædagogiske læringsmiljøer og rammer i kommunale daginstitutioner og dagplejen for 0 – 2-årige børn, publiceret af VIVE og EVA i foråret 2023.

Det er forventningen med kvalitetsundersøgelsen, at resultaterne giver vigtig viden til det videre arbejde med at udvikle kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer for aldersgruppen 0 – 2 år i dagplejen. Partnerskabets formål er at bidrage til at understøtte kommuner i en strategisk og faglig udvikling af dagplejen, der er baseret på relevant viden og forskning på området

samt indsigt i andre kommuners arbejde med kvalitet med henblik på omsætning i lokale og nationale initiativer. Ishøj Kommune deltager i KL partnerskabet om kvalitet i dagplejen fra 30. juni 2023 til 22. maj 2024 med henblik på at bidrage til kvalitetsudvikling i dagplejen.

2.3. Samarbejde med praksiskonsulenter

Ishøj Kommune indleder i efteråret 2023 et samarbejde med praksiskonsulenterne fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, Team Dagtilbud, Center for Udgående Kvalitetsarbejde. Formålet med samarbejdet er at styrke de tværprofessionelle samarbejdspraksisser mellem almen- og specialpædagogiske indsatser og udvikle læringsmiljøer, der i højere grad imødekommer børns forskelligartede behov i hverdagen. Projektet er bygget op som et pilotprojekt i område syd, med deltagelse af tre institutioner, Femkanten, Piletræet og Firkløveren, og tværfaglige samarbejdspartnere fra Center for Børn og Forebyggelse. Projektet forløber fra 11. august 2023 til 1. juni 2025.

2.4. Matematisk opmærksomhed og overgange i børns liv - Novo Nordisk

I Ishøj Kommunes dagtilbud, SFO'er og skoler arbejdes der målrettet og systematisk med at udvikle de lærende hverdagspraksisser, der har en væsentlig betydning for børns fremtid. Herunder uddannelse i matematisk opmærksomhed, naturvidenskab, teknologi og overgangspædagogik. Det gør kommunen, fordi man fra forskning ved, at matematisk og naturvidenskabelig forståelse i 0 – 6-årsalderen har betydning for børns muligheder for at udfolde deres potentialer i hele livet.

Aktuelt er Center for Dagtilbud og Uddannelse i Ishøj Kommune i gang med et femårigt projekt, gennem midler fra Novo Nordisk Fonden, som hedder *Matematisk opmærksomhed og overgange i børns liv – Novo Nordisk*. Projektet sætter fokus på at styrke sammenhænge i børns liv og brobygningen mellem dagtilbud, tidlig-SFO og skole, hvilket skal være med til at udvikle børns nysgerrighed og kompetencer i matematisk opmærksomhed i 4- til 8-årsalderen.

I projektet arbejder aktører fra Vejlebroskolen og dagtilbuddene Regnbuen og Trækronerne med at skabe en oplevelse af sammenhængende overgange fra børnehaven til tidlig-SFO og videre til børnehaveklassen og 1. kl. for områdets børn.

Med matematisk opmærksomhed som fælles omdrejningspunkt arbejder aktørerne med at skabe genkendelige lege- og læringsspor for børnene i overgangsarbejdet. I den forbindelse er der blevet gennemført en lang række lærings-satellitter og afholdt et inspirerende fyraftensmøde omkring, hvordan børn lærer matematik. I skrivende stund er aktørerne rundt omkring på de tre driftssteder i fuld gang med at afprøve læringsaktiviteter indenfor matematisk opmærksomhed for at blive klogere på, hvad der bidrager til at udvikle børnenes nysgerrighed og kompetencer indenfor samme. Derudover er aktørerne klædt på med viden og sparring indenfor overgangspædagogikken. Aktørernes fortællinger bevidner om, at projektet gør en forskel for det tværinstitutionelle samarbejde og børnenes oplevelse af en sammenhængende overgang fra børnehave til tidlig-SFO og skole. Projektet har været i gang siden 1. januar 2020 og strækker sig til 31. december 2024.

3. Sammenhænge i børnenes liv

I arbejdet med børns overgang fra hjem til dagtilbud og fra dagtilbud til SFO og skole, arbejdes der i Ishøj Kommune efter politisk vedtagne retningslinjer, som skal sikre, at overgangen er tryk og forudsigelig for barnet, og at vigtig viden videregives fra den ene sammenhæng til den anden.

3.1. Overgang fra hjem til dagtilbud

For at sikre at børnene i Ishøj Kommune får den bedst mulige overgang fra hjem til dagtilbud, er der etableret et samarbejde mellem forældre, sundhedsplejen og dagtilbuddene. Med afsæt i Ishøj Kommunes arbejde med kvalitet i dagtilbud, er der udviklet en overgangsmodel og et overgangsskema, som hjælper med at skabe en god sammenhæng i børnenes liv, når de skal starte i dagtilbud for første gang. Overgangsmodellen beskriver de aktiviteter, som sundhedsplejen og dagtilbud i Ishøj Kommune skal arbejde med i forbindelse med overgangen. Overgangsskemaet udfyldes i en dialog mellem forældre og sundhedsplejen, og skal være med til at sikre, at relevant viden om barnet bringes med ind i den nye sammenhæng.

Retningslinjerne er vedtaget af Byrådet den 5. marts 2019.

Dagtilbudsloven § 7 om sammenhænge i børnenes liv

»Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud. Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og skole sikre børn en god, sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære«

”Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst”

3.2. Gode sammenhænge for børn i overgangen mellem dagtilbud, SFO og skole

I Ishøj Kommune har vi fokus på at skabe gode sammenhænge for børn i overgangene mellem dagtilbud, SFO og skole. I overgangen mellem dagtilbud, SFO og skole skifter børnene kontekst tre gange på 2,5 år. Fra dagtilbud til tidlig-SFO, fra SFO til børnehaveklasse, og fra børnehaveklasse til 1. klasse. Tre forskellige kontekster med forskelligt personale. Derfor har vi i Ishøj Kommune fokus på, at de professionelle pædagoger, børnehaveklasseledere og lærere i samarbejde varetager ansvaret for at skabe sammenhæng, tryghed og genkendelighed for børnene i overgangene, og i det skoleforberedende arbejde.

Ishøj Kommunes retningslinjer for arbejdet med gode sammenhænge for børn i overgangene mellem dagtilbud, SFO og skole tager afsæt i opmærksomhedspunkter fra tematilsyn om samme emne, samt i Ishøj Kommunes Børne- og Ungepolitik og visionen om, at børn og unge sejrer i eget liv og når deres fulde potentiale. Retningslinjerne, der er udviklet i et samarbejde mellem pædagoger, børnehaveklasseledere, lærere og ledere i dagtilbud, SFO og skole, er vedtaget af Børne- og Undervisningsudvalget den 17. maj 2021.

Retningslinjerne er samarbejdsgrundlaget for det tværprofessionelle samarbejde, der skal skabe gode sammenhænge for børnene med udgangspunkt i børnenes behov for læring, trivsel, udvikling og dannelse. Retningslinjerne gælder for alle kommunale dagtilbud, SFO'er og skoler i Ishøj Kommune, og danner en fælles ramme og fælles mål for samarbejdet, som udfoldes og

udmøntes lokalt i de enkelte skoledistrikter.

I forbindelse med det skoleforberedende arbejde, og overgangen fra dagtilbud til SFO og skole, vurderes barnets udvikling i forhold til de seks læreplanstemaer samt relationer, trivsel og sundhed. Dette gøres med udgangspunkt i Rambølls værktøj Dialog, som findes inde i systemet Hjernen & Hjertet³. Værktøjet består bl.a. af dialogprofiler, som udfyldes af både pædagoger og forældre forud for forældresamtaler om barnets behov, ressourcer og udvikling. På forældresamtalen drøftes endvidere, hvordan forældre og pædagoger kan samarbejde om at understøtte barnets læring frem mod SFO og skolestart. På den måde styrkes både dialogen mellem forældre og dagtilbud og inddragelsen af forældrene i barnets læring.

I kapitel 4 beskrives de kommende skolebørns læring, relationer, trivsel og sundhed nærmere med udgangspunkt i Rambølls værktøj Dialog.

4. De kommende skolebørns læring og udvikling

Kapitel 4 præsenterer dagtilbudspersonalets og forældrenes vurderinger af de kommende skolebørns læring og udvikling indenfor de seks læreplanstemaer og af deres trivsel og sundhed i 2021, 2022 og 2023. Alle dagtilbud i Ishøj Kommune udarbejder dialogprofiler i forbindelse med det skoleforberedende arbejde og overgangen fra dagtilbud til SFO og skole. Dette sker når børnene er 5-6 år gamle.

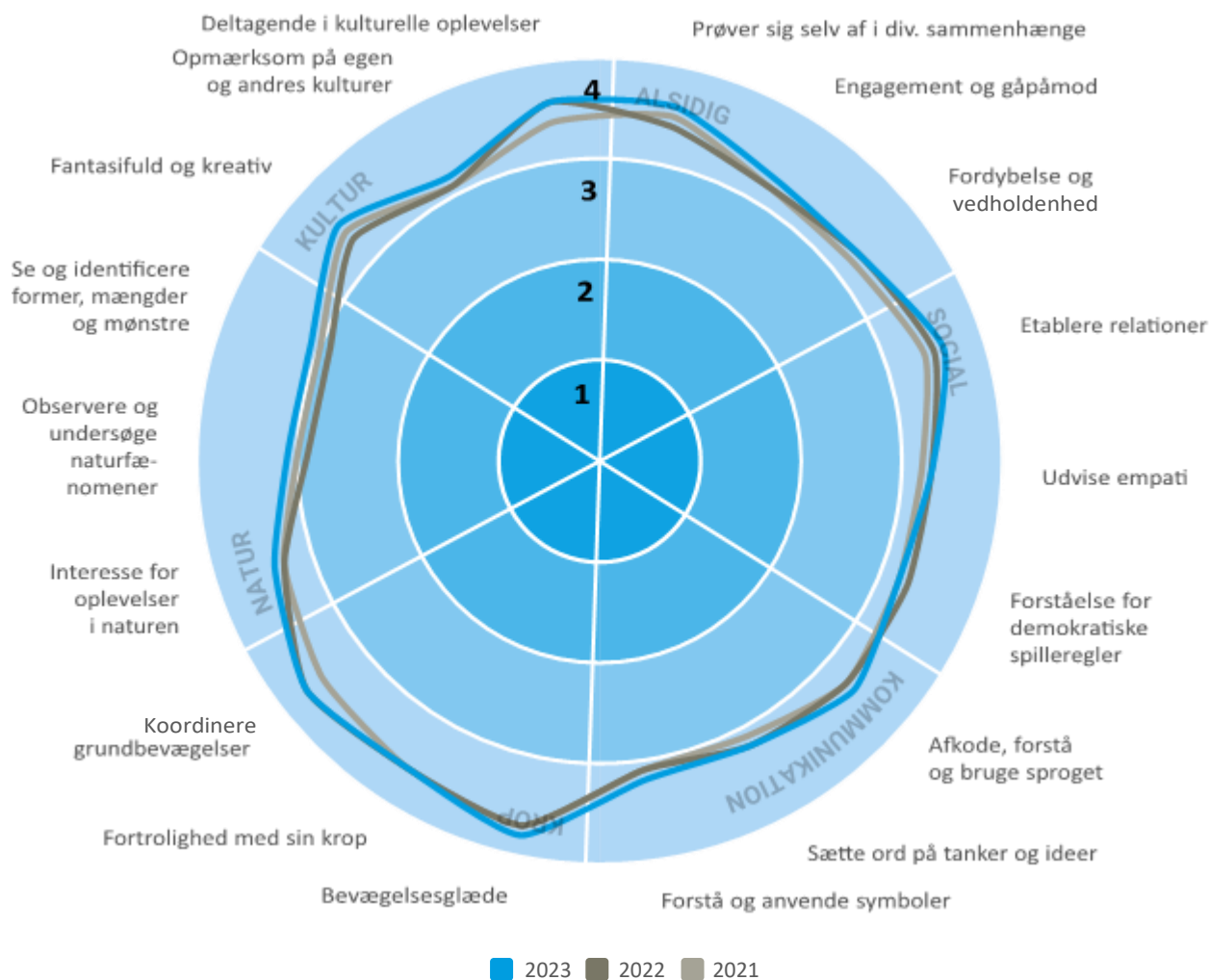
4.1. Personalets og forældrenes vurdering af de kommende skolebørns læring og udvikling

Dette afsnit viser personalets og forældrenes gennemsnitlige vurderinger af de 5 – 6-årige børnehavebørns kompetencer indenfor de seks læreplanstemaer i 2021, 2022 og 2023.

Figur 1 på næste side viser dagtilbudspersonalets gennemsnitlige vurderinger af de 5 – 6-åriges kompetencer i 2021, 2022 og 2023 indenfor de seks læreplanstemaer og de delelementer, som de består af. Resultaterne vises som gennemsnit af de forskellige delelementer indenfor hvert læreplanstema. Der er svaret på en skala fra 1 til 4, hvor 1 svarer til *"Kan slet ikke"*, 2 svarer til *"Kan med hjælp"*, 3 svarer til *"Kan næsten selv"* og 4 svarer til *"Kan"*.

³ Hjernen & Hjertet er et digitalt system, der indeholder en række fagværktøjer, som understøtter og kvalificerer arbejdet med udvikling og dokumentation på dagtilbud- og skoleområdet.

Figur 1: Vurderinger indenfor de seks læreplanstemaer, dagtilbudspersonale 2021, 2022 og 2023

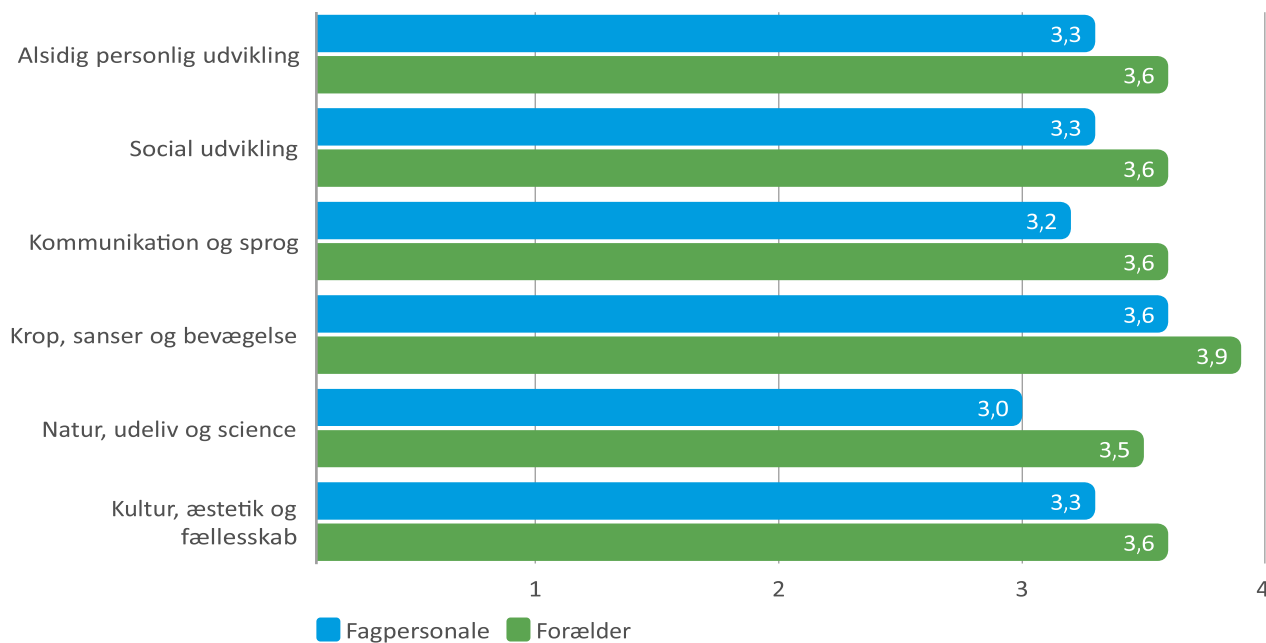
Som det fremgår af figuren, vurderer dagtilbudspersonalet børnenes kompetencer relativt højt – særligt i 2023.

Dagtilbudspersonalet vurderer børnenes kompetencer højest indenfor underkategorierne *Koordinere grundbevægelser* og *Bevægelsesglæde*. Børnenes kompetencer bliver også vurderet forholdsvis højt i forhold til *fortrolighed med egen krop*, at være *deltagende i kulturelle oplevelser* og *etablere relationer*.

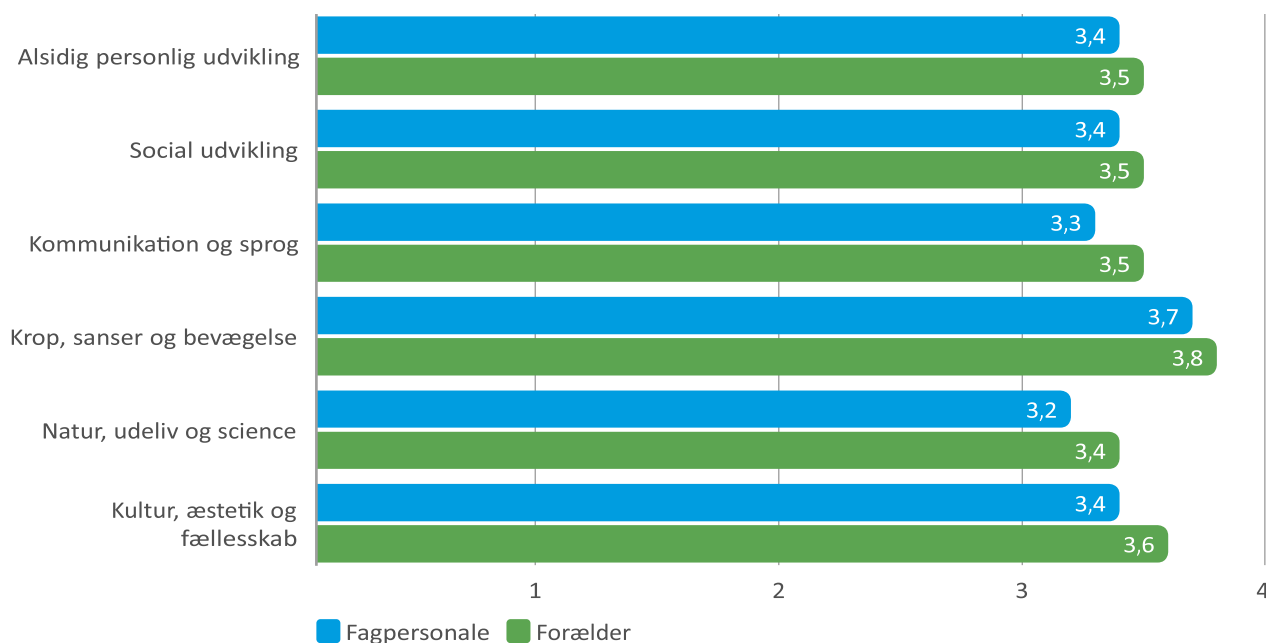
Dagtilbudspersonalet vurderer børnenes kompetencer lavest indenfor underkategorierne *Forstå og anvende symboler*, *Se og identificere former, mængder og mønstre*, og *Observere og undersøge naturfænomener*.

Figur 2 og 3 nedenfor viser resultaterne for hhv. personalets og forældrenes vurderinger af børnenes kompetencer indenfor den pædagogiske læreplans seks læreplanstemaer for 2022 og 2023.

Figur 2: Gennemsnitsscore for de seks læreplanstemaer 2022

Figur 3: Gennemsnitsscore for de seks læreplanstemaer 2023

Det fremgår af figurene, at både personale og forældre vurderer børnenes kompetencer inden for alle temaerne til at ligge på mindst 3,0 ud af 4,0. Forældrene vurderer generelt børnenes

kompetencer højere end personalet gør. Der er dog i 2023 større overensstemmelse mellem forældrenes og dagtilbudspersonalets vurderinger af børnene, end der var i 2022.

Generelt vurderes børnenes kompetencer lidt højere i 2023 end 2022, hvilket også ses i figur 1. Begge år er børnenes kompetencer blevet vurderet lavest indenfor temaet *Natur, udeliv og science* af både personale og forældre. Børnenes kompetencer er begge år blevet vurderet højest af både dagtilbudspersonale og forældre inden for temaet *Krop, sanser og bevægelse*.

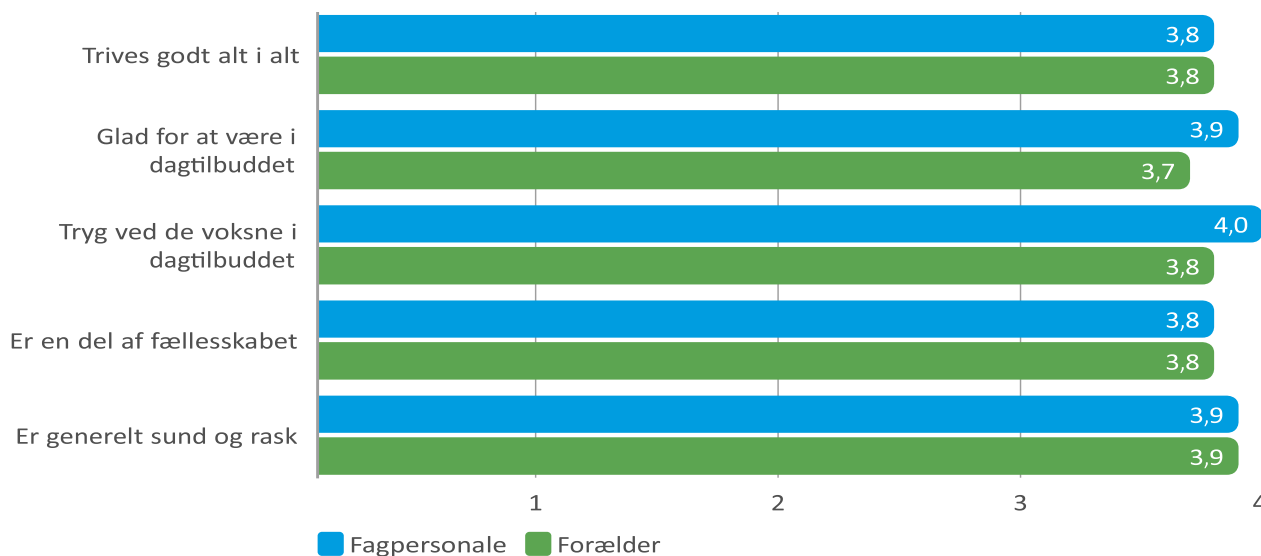
4.2. De kommende skolebørns trivsel og sundhed

Dette afsnit belyser dagtilbudspersonalets og forældrenes gennemsnitlige vurderinger af de 5 – 6-årige børnehavebørns trivsel og sundhed med inddragelse af flere aspekter.

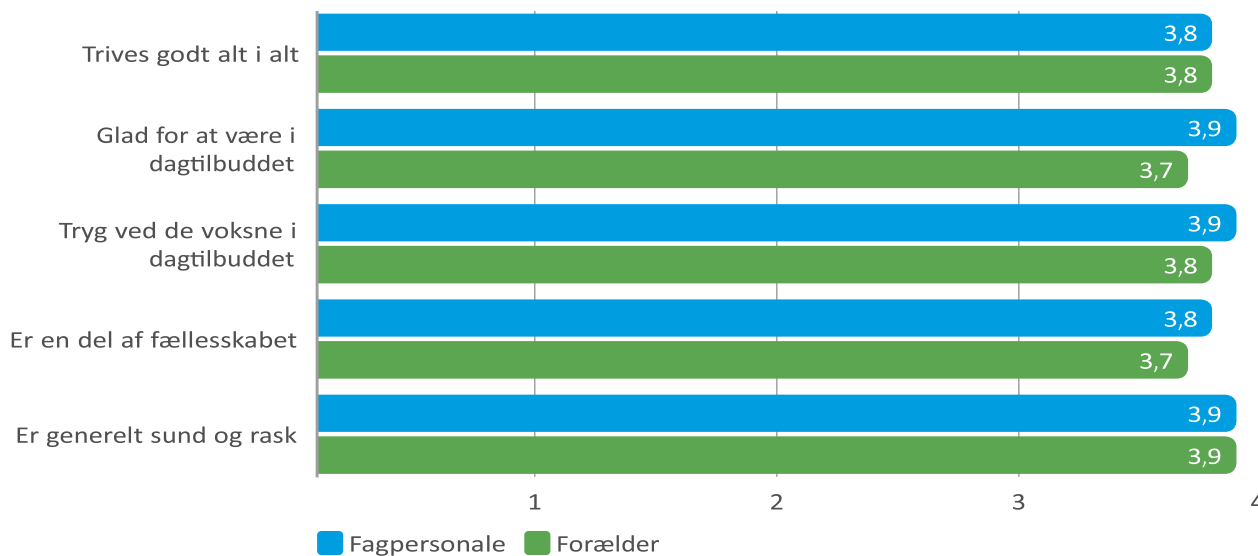
Figur 4 og 5 nedenfor viser dagtilbudspersonales og forældres vurderinger af de kommende skolebørns trivsel og sundhed, foretaget ved hjælp af dialogprofiler. Der er svaret på en skala fra 1 til 4, hvor 1 svarer til *"Slet ikke"*, 2 svarer til *"I ringe grad"*, 3 svarer til *"I nogen grad"* og 4 svarer til *"I høj grad"*.

Figur 4 viser personalets og forældrenes vurdering af børnenes trivsel i 2022, mens figur 5 viser deres vurdering af børnene i 2023.

Figur 4: Gennemsnitsscore for de forskellige aspekter af trivsel og sundhed 2022

Figur 5: Gennemsnitsscore for de forskellige aspekter af trivsel og sundhed 2023

Det fremgår af figurerne, at både forældre og personale generelt vurderer de forskellige aspekter af børnenes trivsel og sundhed til at ligge på mindst 3,7 ud af 4,0. Begge år vurderer dagtilbudspersonalet børnenes trivsel og sundhed til at være højest indenfor de tre aspekter, der handler om at barnet er glad for at være i dagtilbuddet, at barnet er trygt ved de voksne i dagtilbuddet, og at barnet er generelt sundt og rask. Forældrene vurderer begge år børnenes trivsel og sundhed til at være højest indenfor aspektet om, at barnet generelt er sundt og rask.

Der er en generel tendens til, at forældrene vurderer børnenes færdigheder og udvikling, jf. læreplanstemaerne, højere end dagtilbudspersonalet (figur 2 og 3), imens dagtilbudspersonalet vurderer børnenes trivsel og sundhed højere, end forældrene gør (figur 4 og 5).

5. Sprogstimulering

Et nuanceret sprog er afgørende for børns læring, trivsel, udvikling og dannelse. Derfor er det vigtigt, at dagtilbuddene i Ishøj Kommune leverer pædagogisk arbejde med kommunikation og sprog af høj kvalitet. Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Dagtilbuddenes indsats har stor betydning for den sproglige kompetence, som børnene møder med i skolen. Et nationalt forskningsprojekt gennemført i perioden 2012-2015⁴ viser, at størrelsen på barnets ordforråd, når det er 16-30-måneders gammelt, kan forudsige 13-25 % af barnets læsekompetencer 10 år senere.

⁴ "Fart på sproget" – et forskningsprojekt om sproglig udvikling hos børn i dagtilbud, finansieret af Socialstyrelsen og gennemført i perioden 2012-2015.

Dagtilbuddenes arbejde med kommunikation og sprog tager udgangspunkt i den nationale pædagogiske læreplan, og de to pædagogiske mål for arbejdet med kommunikation og sprog:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Arbejdet understøttes af dagtilbuddenes fælles kvalitetsparametre for sprog og kommunikation. Desuden har alle dagtilbud i Ishøj Kommune tilknyttet en sprogpædagog med særlig viden om sproglig udvikling og med ekspertise i arbejdet med tosprogede børns sprogtilegnelse.

Kommunerne har, jf. § 11 i Dagtilbudsloven, ansvar for, at der gennemføres en sprogvurdering af børn, der er optaget i dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold,

der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering. For at understøtte arbejdet med sprogstimulering af alle børn, har Børne- og Undervisningsudvalget i Ishøj Kommune besluttet, at alle børn i kommunens dagtilbud sprogvurderes i 3-årsalderen⁵.

Der skal også gennemføres en sprogvurdering af alle børn i 3-årsalderen, der ikke er optaget i dagtilbud. Hvis det på baggrund af sprogvurderingen vurderes, at barnet har behov for

⁵ Børne- og Undervisningsudvalget 21. august 2017

sprogstimulering, skal barnet indgå i 30 timers obligatorisk sprogstimulering. Den obligatoriske sprogstimulering foregår i en af kommunens institutioner, og barnets forældre skal deltage i sprogstimuleringen 6 timer om ugen⁶.

Derudover bliver alle tosprogede børn i Ishøj Kommune også sprogtestet, når de er 5 år gamle. Dette gælder både tosprogede børn, som er opvosket med dansk og mindst ét andet sprog og tosprogede børn, som først møder dansk udenfor hjemmet. Der er også et mindre antal dansksprogede børn, som bliver sprogtestet igen i 5-årsalderen. Dette kan der være mange årsager til. F.eks. kan man ud fra en faglig vurdering kunne tage redskabet i brug til at give en pejling på, om der er behov for understøttelse af et barns videre sproglige udvikling, også når det ikke er et tosproget barn.

Arbejdet med kommunikation og sprog er en integreret del af dagtilbuddenes forskellige læringsmiljøer, fra børnene begynder i vuggestue, til de skal i SFO. Det daglige pædagogiske arbejde med kommunikation og sprog suppleres med særligt tilrettelagte forløb, når der er behov for det, og intensiveres i det skoleforberedende arbejde, som starter året før, børnene begynder i SFO.

5.1. Kommunikation og sprog hos de tre- og femårige børn

Dette afsnit viser resultaterne for de sprogvurderinger, der er lavet i Ishøj Kommunes dagtilbud i 2021 og 2022⁷.

I Ishøj Kommune anvendes Rambølls digitale sprogvurderingsværktøj i Hjernen & Hjertet. Med sprogvurderingerne af 3-årige ser personalet på, om børnene er alderssvarende i deres sproglige udvikling på følgende områder:

- Sprogforståelse
- Ordforråd
- Kommunikative strategier
- Rim

Det skal bemærkes, at sprogvurderingens resultater ikke kan sammenlignes med dialogprofilens gennemsnitsscore for læreplanstemaet Sprog og kommunikation⁸ som vist i figur 2 og 3 på side 9, da det er forskellige kompetencer hos børnene, der vurderes.

Sprogvurderingerne viser, hvilken sprogstimuleringsindsats børnene har behov for. Nedenfor er de tre forskellige kategorier af indsatser forklaret:

⁶ Børne- og Undervisningsudvalget 18. september 2017

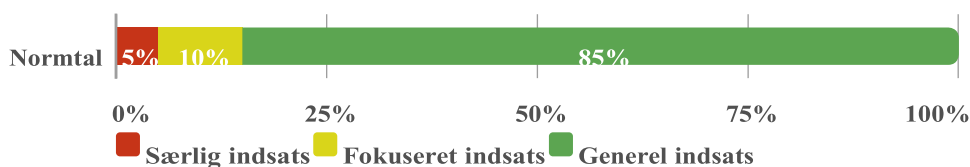
⁷ Der foreligger ikke på tidspunktet for rapportens tilblivelse tilstrækkeligt udførte sprogtest for 2023 til at indgå i analysen

⁸ Dialogprofilen bygger på tre elementer: *Kan forstå og bruge sproget situationsuafhængigt, Kan kommunikere med sin omverden og Kan eksperimentere med skriftsproget.*

- **Særlig indsats** omfatter de af børnene, som vurderes at have behov for en særlig sprogstimulerende indsats. Normtallet er 5 %.
- **Fokuseret indsats** omfatter de af børnene, som vurderes at have behov for en indsats indenfor mindst ét sprogområde. Fælles for børnene er, at de bruger sproget og viser, at de forstår talt sprog, men begge dele kun i et vist omfang. Normtallet er 10 %.
- **Generel indsats** omfatter de børn, som har en alderssvarende sproglig udvikling. Fælles for børnene er, at de bruger et varieret sprog, og har en god forståelse for sproget. Normtallet er 85 %.

Figur 6 nedenfor viser normfordelingen/landsnormen for fordeling af børn i de forskellige indsatser

Figur 6. Normfordeling for indsatser i sprogvurdering

Normfordelingen er skabt på baggrund af et repræsentativt udsnit af 3 – 6-årige *dansksprogede* børn fra ni kommuner i Danmark. Årsagen til at normfordelingen kun er lavet på baggrund af dansksprogede børns resultater er, at der både knytter sig nogle udfordringer til at sprogvurdere tosprogede børn og til at tolke på resultaterne. Sprogvurderingen kan anvendes til både dansksprogede og tosprogede børn, men man skal være opmærksom på, at materialet kun vurderer det tosprogede barns *dansksproglige færdigheder*. Det tosprogede barn skal dog have et minimum af dansksproglige kompetencer, for at barnet kan sprogvurderes. Som tommelfingerregel skal barnet have været i Danmark i mindst 6-12 måneder, før det er meningsfuldt at gennemføre sprogvurderingen.

Den dansksproglige udvikling er gennemsnitligt langsommere hos børn med en tosproget baggrund end hos børn med en dansksproget baggrund. Dette gælder i særdeleshed tosprogede børn, som først lærer dansk udenfor hjemmet. Tosprogede børn, som både lærer dansk og et andet sprog derhjemme fra fødslen af, har også typisk en langsommere dansksproglig udvikling end dansksprogede børn, idet det er mere krævende at lære flere sprog samtidig end blot et. Derfor er deres dansksproglige udvikling gennemsnitligt set ofte langsommere end hos jævnaldrende dansksprogede børn, og det skal man tage højde for i fortolkningen af resultaterne.

Den afgørende indsigt i tosprogede børns sproguvikling får man ved at se på det enkelte barns sproglige udvikling over tid, hvor en lav score gerne skulle blive højere efter et halvt år. Hvis et barn tidligere har haft behov for *Særlig indsats* og aktuelt har behov for *Fokuseret indsats*, er det et tegn på udvikling. Hvis et barn derimod har behov for samme indsats ved den opfølgende sprogvurdering, er der grund til at se nærmere på barnets sproglige miljø, og det bør vurderes, om barnet har behov for at blive udredt for sproglige vanskeligheder.

I og med at normtallet kun er repræsentativt for dansksprogede børn, kan Ishøj Kommunes børnesammensætning hverken genkendes i eller sammenlignes med normtallet. Af denne årsag vil der kun blive vist figurer, som opdeler børnene i forhold til deres sproglige baggrund.

Herunder skitseres definitionerne på de forskellige kategorier for sproglig baggrund:

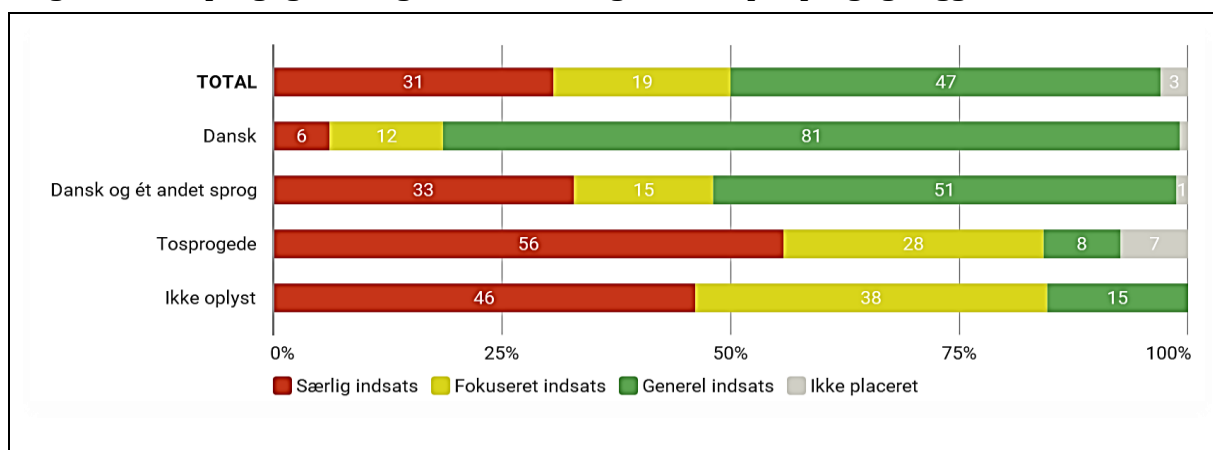
- **Dansk:** Børn hvis forældre udelukkende har talt dansk med barnet siden fødslen.
- **Dansk og mindst ét andet sprog:** Tosprogede børn, som simultant har lært dansk og mindst ét andet sprog derhjemme siden fødslen.
- **Tosprogede:** Tosprogede børn, som først møder dansk uden for hjemmet.

I 2022 havde 48% af de sprogvurderede 3-årige og 81% af de sprogvurderede 5-årige en tosproglig baggrund, enten hvor de har lært dansk og mindst et andet sprog simultant, eller først har mødt dansk uden for hjemmet. I 2021 var det 58% af de sprogvurderede 3-årige og 86% af de sprogvurderede 5-årige, der havde en tosproglig baggrund.

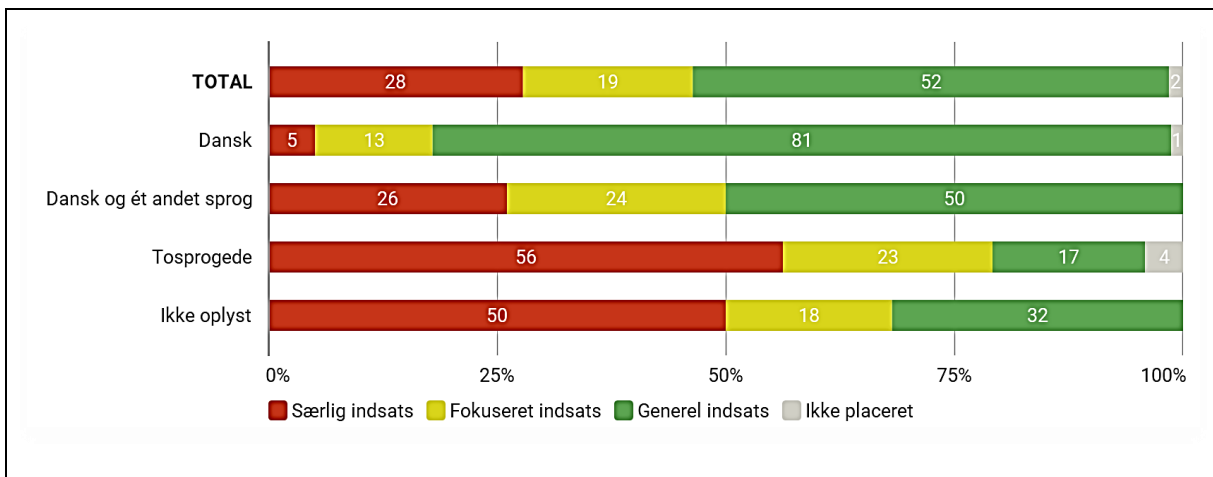
De følgende figurer viser først talesproglige færdigheder for 3-årige og 5-årige, og derefter førskriftlige færdigheder for 5-årige. Børn, der af den ene eller anden grund mangler at besvare mindst halvdelen af deltestene i sprogvurderingen, står som *Ikke placeret* i sprogvurderingerne.

Figur 7 og 8 herunder viser de 3-åriges talesproglige færdigheder i 2021 og 2022 fordelt i forhold til børnenes sproglige baggrund.

Figur 7. Talesproglige færdigheder for 3-årige fordelt på sproglig baggrund 2021

Figur 8. Talesproglige færdigheder for 3-årige fordelt på sproglig baggrund 2022

Figurerne bekræfter den ovenfor beskrevne tendens til, at der er et sammenfald mellem børnenes dansksproglige færdigheder og deres sproglige baggrund. Der er en større andel blandt børnene, der er vokset op med dansk og ét andet sprog, som vurderes til at have behov for en særlig eller fokuseret indsats, end børn med dansk sproglig baggrund, både i 2022 og 2021.

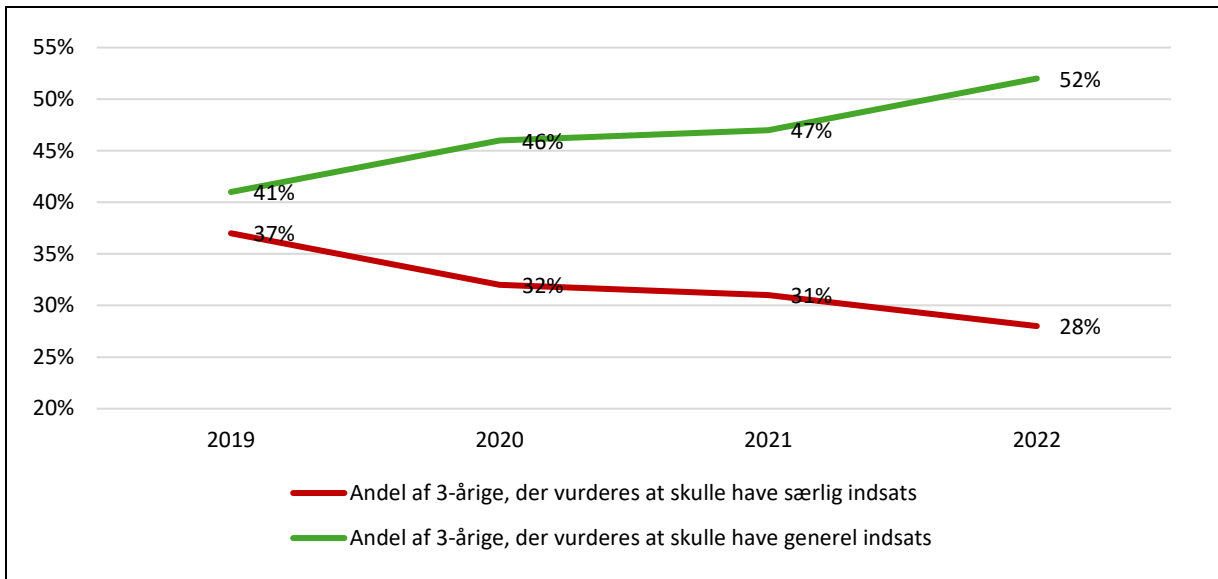
Andelen af børn, der har brug for særlig eller fokuseret indsats stiger væsentligt mere, når man kigger på tosprogede børn, der først møder dansk udenfor hjemmet. I 2021 var der kun 8% af disse børn, som havde brug for en generel indsats sammenlignet med 81% af de danskesprogede børn. I 2022 var det 17% af børnene sammenlignet med 81% af de danskesprogede børn.

Den samlede andel af 3-årige børn, der er vurderet til at have behov for en særlig indsats, er over de seneste fire år faldet år for år, mens andelen af 3-årige børn, der skal have en generel indsats, er steget år for år. Dette indikerer, at sprogarbejdet med børnene i Ishøj Kommune har en god effekt på flere og flere 3-årige børn.

Figur 9 på næste side viser udviklingen.

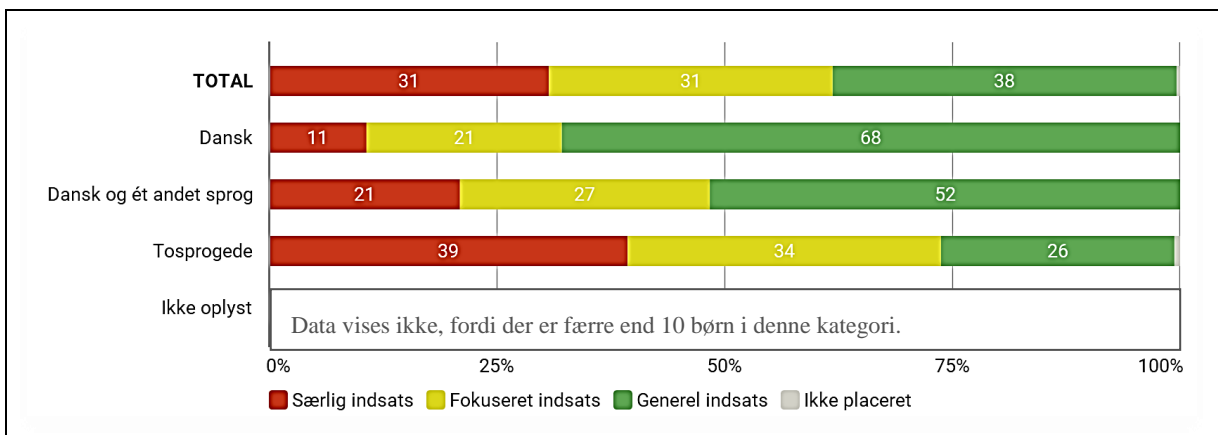

Figur 9. Udvikling i andelen af 3-årige børn der skal have hhv. særlig og generel indsats

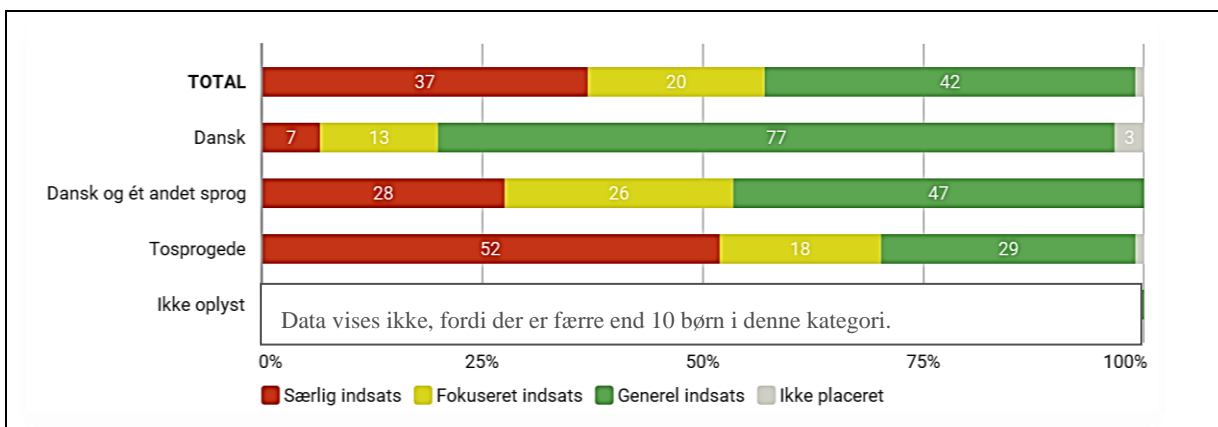

Figur 10 og 11 nedenfor viser resultaterne for de 5-åriges talesproglige færdigheder i 2021 og 2022.

Figur 10. Talesproglige færdigheder for 5-årige fordelt på sproglig baggrund 2021

Figur 11. Talesproglige færdigheder for 5-årige fordelt på sproglig baggrund 2022

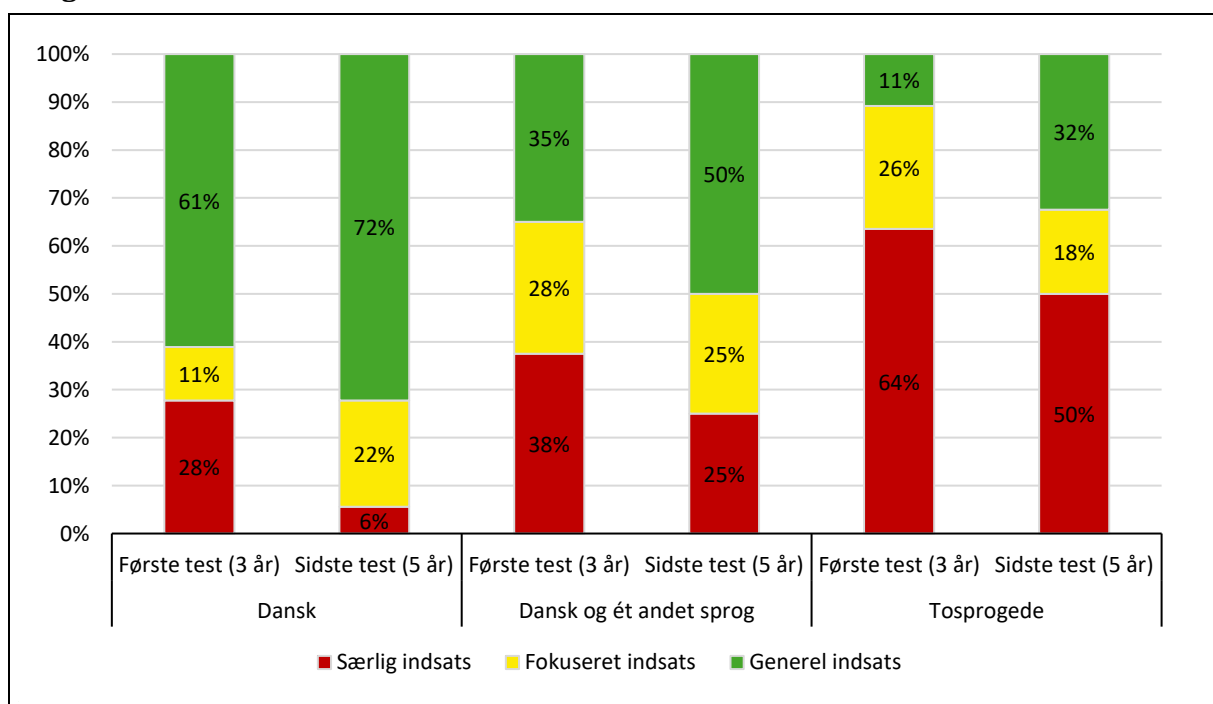

For de 5-årige børn er andelen, der kun har behov for en generel indsats, faldet fra 2021 til 2022 blandt de tosprogede børn, der er opvokset med dansk og ét andet sprog. Modsat er andelen steget blandt dansksprogede børn og de tosprogede børn, der først lærer dansk uden for hjemmet. For børn, som først lærer dansk udenfor hjemmet, er andelen, der har brug for en fokuseret indsats, dog også steget fra 2021 til 2022.

Sammenlignes resultaterne for de 3-årige og de 5-årige i hhv. 2021 og 2022, er andelen af børn med behov for en særlig eller fokuseret indsats større blandt de 5-årige end de 3-årige. Forklaringen er, at det kun er tosprogede børn, der sprogtestes i 5-årsalderen, samt en mindre gruppe dansksprogede, som sprogtestes ud fra en pædagogfaglig vurdering.

I figur 12 nedenfor er *de samme børn* blevet fulgt over tid fra første sprogtest som 3-årige til sidste sprogtest som 5-årige i 2022. Da de 5-årige, som ikke er blevet testet som 3-årige i Ishøj Kommune er sorteret fra, stemmer de 5-åriges resultater ikke fuldstændigt overens med resultaterne fra figur 11.

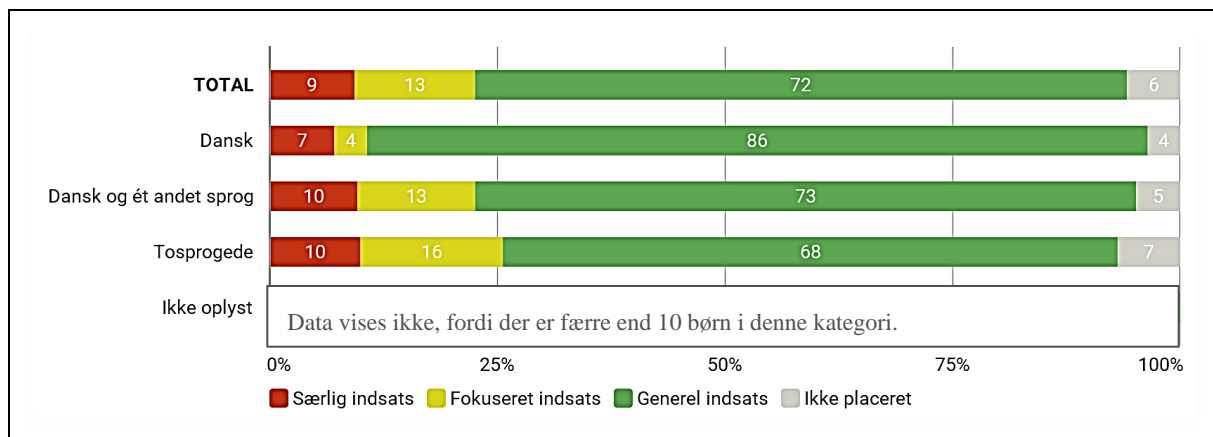
Figur 12. Børnenes udvikling fra første sprogtest som 3-årige til sidste sprogtest som 5-årige i 2022

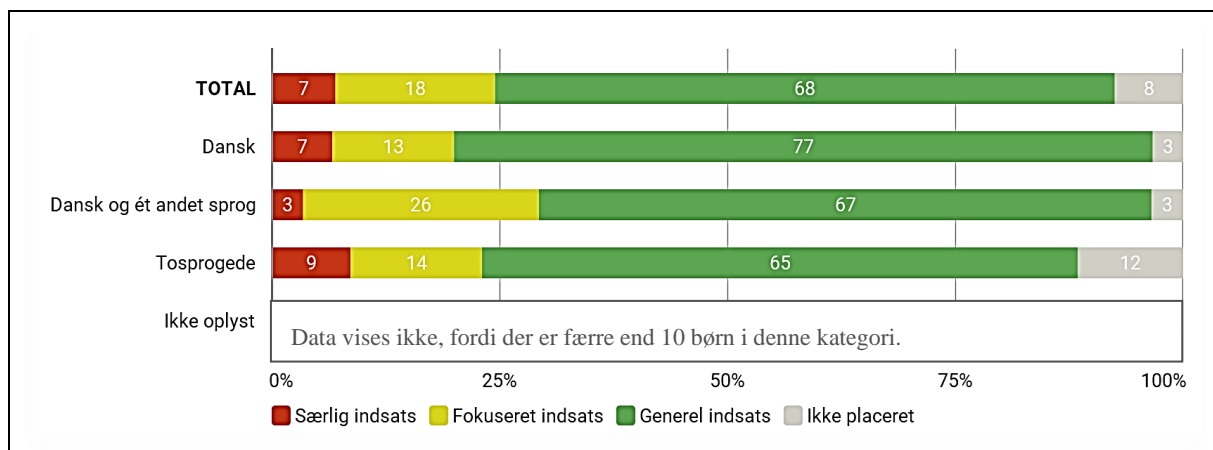
Det fremgår af figuren, at der har været en betydelig udvikling af de testede børns talesproglige færdigheder fra de blev testet første gang som 3-årige, til de blev testet igen som 5-årige i 2022. Særligt for de tosprogede børn, der først møder dansk uden for hjemmet, er andelen der kun har behov for en generel indsats, steget meget fra deres første til sidste test. Tilsvarende er andelen af børn, der har brug for en særlig indsats faldet særligt meget for de dansksprogede børn fra deres første til sidste test. Det fremgår dog også af figuren, at der er en gruppe af børn, som både har brug for særlig indsats ved første og sidste test.

Figur 13 og 14 nedenfor viser resultaterne for de 5-åriges før-skriftlige færdigheder i 2021 og 2022.

Figur 13. Før-skriftlige færdigheder for 5-årige fordelt på indsatsgrupper og sproglig baggrund 2021

Figur 14. Før-skriftlige færdigheder for 5-årige fordelt på indsatsgrupper og sproglig baggrund 2022

Den samlede andel af 5-årige med behov for en særlig indsats er mindsket fra 2021 til 2022. Dog er den samlede andel af 5-årige med behov for en generel indsats også mindsket i samme periode.

Det er bemærkelsesværdigt, at der ikke er nogen særlig afvigelse mellem dansksprogede og de to grupper tosprogede børn i deres før-skriftlige færdigheder, som der ellers er i børnenes talesproglige færdigheder. Sammenligner man figur 16 og 17 med figur 13 og 14, ses det desuden, at de 5-årige børn i Ishøj Kommune har betydeligt bedre resultater i deres før-skriftlige færdigheder end talesproglige færdigheder.

I 2022 har størstedelen af de tosprogede børn behov for en særlig eller fokuseret indsats i tale-sproglige færdigheder, mens størstedelen af de tosprogede børn har behov for en generel indsats i før-skriftlige færdigheder.

6. Evalueringer af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Dagtilbudslederne er jf. Dagtilbudsloven ansvarlige for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet⁹. I praksis består evalueringen af en række spørgsmål udarbejdet af Børne- og Undervisningsministeriet, som har til formål at inspirere og understøtte dagtilbuddenes skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Spørgsmålene omhandler bl.a. sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes læring, trivsel, udvikling og dannelse. Spørgsmålene afspejler de lovmæssige krav til evalueringen¹⁰. Dagtilbuddene er i forbindelse med tilblivelsen af kvalitetsrapporten blevet bedt om at besvare nogle få centrale dele af evalueringen, som gennemgås i afsnit 6.1. herunder. Dagtilbuddene arbejder videre med den fulde evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Center for Dagtilbud og Uddannelse har ligeledes foretaget en intern spørgeundersøgelse blandt dagtilbuddene i 2023, der evaluerer dagtilbuddenes arbejde med læringsmiljøer, evaluering og dokumentation. Resultaterne af denne gennemgås i afsnit 6.2.

⁹ Dagtilbudsloven § 9 stk. 2

¹⁰ EMU.dk 2021: Nye redskaber til den skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

6.1. Evalueringer af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Dette afsnit belyser tendenserne i de få centrale nedslag i evalueringen af den pædagogiske læreplan, som dagtilbuddene er blevet bedt om at besvare til kvalitetsrapporten. Dagtilbuddene er nærmere bestemt blevet bedt om at angive, hvordan og hvor meget de har arbejdet med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til børnenes trivsel og læring over de seneste to år, hvilke områder af deres pædagogiske læringsmiljø, de fremadrettet vil sætte mere fokus på, hvordan de har organiseret deres evalueringskultur, og om der er noget, der giver anledning til at justere deres evalueringskultur.

Arbejdet med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til børnenes trivsel og læring

Dagtilbuddene har over de seneste to år haft rigtig meget fokus på børnenes trivsel og læring. Nogle er lidt længere i processen end andre, men der er i alle dagtilbuddene stort engagement i denne del af arbejdet med det pædagogiske læringsmiljø.

Fælles for alle dagtilbuddene er, at de arbejder en del med børnenes trivsel og læring, hvad enten det er hele børnegruppen, det enkelte barn, børn i udsatte positioner eller tosprogede børn. Da børnegrupperne og tilgangene til arbejdet varierer i de forskellige dagtilbud, har de dog forskellige indgangsvinkler til arbejdet. Nogle af dagtilbuddene beretter f.eks., at de har haft et særligt fokus på tosprogede børns trivsel og læring, imens andre beretter, at de ved at tage udgangspunkt i det enkelte barns læring og trivsel, når ud til hele børnegruppen, og atter andre beretter, at fokus på børnenes venskaber og deltagelse i fællesskaber er deres indgangsvinkel til arbejdet. Der berettes også fra dagtilbuddene, at de arbejder med en vekselvirkning og balance mellem det enkelte barns og hele børnegruppens trivsel og læringsmål.

Det fremadrettede arbejde med det pædagogiske læringsmiljø

Flere af dagtilbuddene vil fremadrettet sætte mere fokus på udendørs læringsmiljøer, f.eks. med fokus på legepladspædagogik, børnefællesskaber på legepladsen, varieret legetøj på legepladsen, naturen/science og biodiversitet. Flere af dagtilbuddene har også fokus på udvikling af pædagogernes faglighed og børnenes samspil, deltagelse og relationsdannelse. Rutiner, overgange, forældresamarbejde, sansemotorisk pædagogik, sprogpædagogik, matematisk opmærksomhed og børn i udsatte positioner er også blevet nævnt som områder af det pædagogiske læringsmiljø, dagtilbuddene vil have mere fokus på fremadrettet.

Organisering og justering af evalueringskultur

Dagtilbuddene er i forskellige faser af implementeringen af en god evalueringskultur i deres pædagogiske arbejde. Imens nogle af dagtilbuddene stadig arbejder meget på at skabe de bedste rammer for evaluering, arbejder en del af dagtilbuddene allerede nu meget struktureret med evaluering og udvikling af deres pædagogiske praksis, hvor evaluering er integreret i og tænkt ind i aktiviteterne. Flere dagtilbud beskriver, hvordan de har systematiseret arbejdet med evaluering og skabt en tydelig og simpel struktur, der gør det nemt at stille læringsmål op og evaluere på dem. Flere dagtilbud angiver at have evaluering tydeligt integreret i aktiviteterne ved f.eks. at lave formålsbeskrivelser eller stille evalueringsspørgsmål inden en

aktivitet og følge op på dem bagefter, at foretage midtvejsevalueringer og/eller evaluere efter aktiviteterne og deres arbejde med forskellige temaer.

Dagtilbuddene griber evalueringen forskelligt an og anvender forskellige metoder til evaluering og udvikling af den pædagogiske praksis. Nogle beretter om et tæt samarbejde med forældre og forældrebestyrelse, imens andre f.eks. har benyttet sig af eksterne og interne konsulenter og oplæg, og andre f.eks. dykker ned i og analyserer billeder, små videofrekvenser og praksisfortællinger fra deres pædagogiske arbejde. Herunder oplistes en række forskellige modeller og materialer til evaluering og udvikling af den pædagogiske praksis, som dagtilbuddene angiver at benytte sig af:

- Aktionslæringsforløb
- Vækstmodel
- Smtte model – herunder skrive ind hvad børnene skal lære, og hvilke tegn de ser på læring
- Tegn på læring
- Snaplog-metoden
- Selvevalueringsværktøjet fra Ishøj kommunes tilsynsmodel

En generel holdning blandt dagtilbuddene er, at man altid kan blive bedre, og at de gerne vil kvalificere deres evalueringskultur yderligere. Flere dagtilbud peger på, at de gerne vil sikre mere tid til evalueringen, f.eks. ved at organisere de faglige møder bedre. Et af dagtilbuddene forklarer, at der foregår en løbende proces med at kvalificere og udvikle på evalueringen for også løbende at kunne kvalificere det pædagogiske arbejde. Et andet dagtilbud forklarer, at de har en løbende proces med at sørge for, at evaluering fylder meget i deres daglige arbejde, men samtidig ikke tager unødigt tid fra det direkte arbejde med børnene. Et af dagtilbuddene har en konkret plan om at implementere Kollektiv Mestring, hvor kolleger understøtter, evaluerer og udvikler praksis sammen både i grupper og på tværs i organisationen.

6.2. Dagtilbuddenes arbejde med læringsmiljøer, evaluering og dokumentation

I den interne evaluering af dagtilbuddenes arbejde med læringsmiljøer, evaluering og dokumentation er dagtilbuddene blevet spurgt, i hvilken udstrækning de er kommet i gang med at arbejde med læringsmiljøer, læring i de daglige rutiner, evalueringskultur samt data og dokumentation. For hvert af punkterne er de blevet bedt om at vælge blandt fem følgende svar:

1. Vi er ikke kommet i gang endnu
2. Vi er kommet i gang men har stadig et stykke vej endnu
3. Vi er godt på vej
4. Vi arbejder meget med det
5. Det er fuldt implementeret

Adspurgt om arbejdet med læringsmiljøer og læring i de daglige rutiner, varierer dagtilbuddenes svar mellem *"Vi er kommet i gang men har stadig et stykke vej endnu"* over *"Vi er godt på*

vej”, ”Vi arbejder meget med det” og til ”Det er fuldt implementeret”. Udregner man dagtilbuddenes svar til et gennemsnit, ligger arbejdet med læringsmiljøer på 3,7 – altså lige på grænsen mellem ”Vi er godt på vej” og ”Vi arbejder meget med det”. Dagtilbuddenes svar på, i hvor stor udstrækning de er kommet i gang med at arbejde med læring i de daglige rutiner, ligger i gennemsnit på 3,6 – hvilket også svarer til et sted mellem ”Vi er godt på vej” og ”Vi arbejder meget med det”.

Adspurgt om arbejdet med evalueringskultur og data og dokumentation, varierer svarene mellem ”Vi er kommet i gang men har et stykke vej endnu” til ”Vi er godt på vej” og ”Vi arbejder meget med det”. Dagtilbuddenes svar er i gennemsnit på 2,9 i arbejdet med deres evalueringskultur og 2,7 i arbejdet med data og dokumentation – svarende til grænsen mellem ”Vi er kommet i gang men har stadig et stykke vej endnu” og ”Vi er godt på vej”.

Tabel 1 viser udviklingen i dagtilbuddenes angivelse af deres arbejde med læringsmiljøer, evaluering og dokumentation fra kvalitetsrapporten fra 2019 til denne kvalitetsrapport

Tabel 1. Udvikling i dagtilbuddenes arbejde med læring, evaluering og dokumentation

	Læringsmiljøer	Læring i de daglige rutiner	Evalueringskultur	Data og dokumentation
Kvalitetsrapport 2019	2,9	3,1	2,2	2,2
Kvalitetsrapport 2021	3,7	3,6	2,4	2,5
Kvalitetsrapport 2023	3,7	3,6	2,9	2,7

Det fremgår af tabellen, at der siden 2019 er sket et betydeligt løft i dagtilbuddenes arbejde med læringsmiljøer, læring i de daglige rutiner, evalueringskultur og data og dokumentation. Det ses, at imens der ikke er sket en udvikling fra 2021 til 2023 i dagtilbuddenes vurdering af, hvor meget de arbejder med læringsmiljøer og læring i de daglige rutiner, er deres arbejde med evalueringskultur og dokumentation under stadig udvikling.

7. Rammebetingelser

Kapitel 7 præsenterer en række forhold, som danner rammen om dagtilbuddene i Ishøj Kommune.

7.1. Ressourcetildeling, børnetal og åbningstimer

Ressourcefordelingen til kommunens dagtilbud følger en model, som giver en ligelig og objektiv fordeling af ressourcerne, der tildeles efter princippet ”Pengene følger barnet”. Specialgruppen i Piletræet og Daglejen følger deres egen tildelingsstruktur. Ressourcetildelingen bliver hvert år fastlagt i forbindelse med budgettet, og kan læses i budgettets detaljerede budgetforudsætninger. Fra år 2024 træder lovkravet om minimumsnormeringer i kraft, hvilket vil have den praktiske betydning, at børnene normeres som vuggestuebørn i lidt længere tid end de gør nu.

Ressourcefordelingen tager udgangspunkt i det vedtagne budget og den aktuelle børnenormering, som i 2023 er:

- 740 børnehavepladser, inklusiv 12 specialbørnehavepladser
- 398 vuggestuepladser
- 56 dagplejepladser

Børnegrundnormeringen er beregnet som en gennemsnitlig normering for hele budgetåret, og bliver fastlagt årligt i forbindelse med vedtagelsen af budgettet. Daginstitutionernes budgetter reguleres ved årets afslutning i forhold til indskrivning af flere eller færre børn i forhold til institutionernes børnegrundnormering.

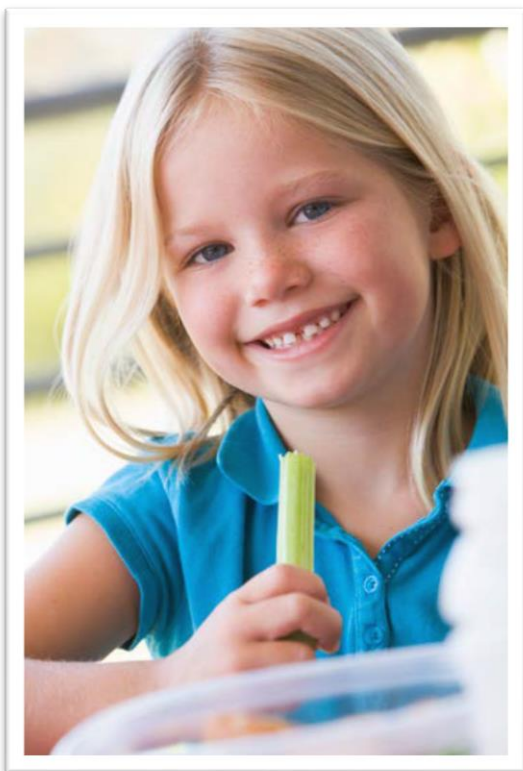

Daginstitutionerne i Ishøj Kommune har åbent 52 timer om ugen, mens Dagplejen har åbent 48 timer om ugen. I Ishøj Kommune er der vedtaget fire faste lukkedage: fredag efter Kristi Himmelfartsdag, Grundlovsdag, Juleaftensdag, Nytårsaftensdag. Herudover er der tre lukkedage der så vidt muligt placeres mellem jul og nytår. En institution i kommunen holder åbent for de børn, som har behov for pasning på lukkedagene, bortset fra juleaften.

7.2. Frokost til alle vuggestue- og børnehavebørn

Siden 2014 har alle børn i Ishøj Kommunes dagtilbud fået et sundt frokostmåltid som en del af dagtilbudsydelsen. Dagtilbuddene følger Fødevarestyrelsens kostråd for børn i dagtilbud, der sikrer at børnene får en ernæringsrigtig kost, der svarer til deres alder. Ishøj Kommunes byråd

besluttede i forbindelse med vedtagelsen af budget 2023 at ændre frokostordningen for børnehavebørn til en forældrebetalt ordning gældende fra 1. april 2023 og med samme kost- og ernæringsindhold som den nuværende frokostordning.

Frokostordningen er omfattet af reglerne om friplads- og søskendetilskud. Økonomisk fripladstilskud er indkomstafhængig og gives, såfremt der er bevilget hel eller delvis friplads til pladsen i daginstitutionen.

Forældrebestyrelsen i det enkelte dagtilbud kan beslutte at fravælge frokosttilbuddet gældende for alle børn i dagtilbuddet. Der foretages valg om til- eller fravalg af frokostordningen mindst hvert andet år og højst en gang om året i de enkelte dagtilbud.

7.3. Fripladser

Økonomiske fripladser

Af Dagtilbudslovens § 43 fremgår det, at Byrådet skal give økonomisk fripladstilskud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold. Fripladstilskuddet beregnes på grundlag af indkomstgrænser fastsat af staten.

Følgende tabel 2 viser andelen af pladser, hvor der er bevilget hel eller delvis friplads pr. 1. kvartal i 2021 til 2023 fordelt på de enkelte dagtilbud.

Tabel 2. Økonomiske fripladser pr. 1. kvartal 2021-2023

Dagtilbud	Andel af pladser, hvor der gives hel eller delvis økonomisk friplads opgjort i procent		
	1. kvartal 2021	1. kvartal 2022	1. kvartal 2023
Børnehuset Elverhøj	17%	14%	22%
Børnehuset Bøgely	26%	23%	38%
Børnehuset Ørnebo	35%	44%	48%
Tvillingehuset	39%	29%	33%
Børnehuset Troldebo	52%	53%	49%
Femkanten	55%	49%	57%
Piletræet	47%	48%	52%
Firkløveren	40%	38%	46%
Trækronerne	27%	29%	42%
Regnbuen	39%	31%	36%
Dagplejen	20%	42%	43%
Kommunen	37%	37%	44%

Det ses af tabellen, at andelen af hele eller delvise fripladser i Ishøj Kommune er steget fra 2021 til 2023. Det ses også, at andelen af hele og delvise fripladser varierer på tværs af de enkelte dagtilbud, hvor den laveste andel i 2023 er 22% i Elverhøj, og den højeste andel i 2023 er 57% i Femkanten.

Tabel 3 viser udgifterne til økonomiske fripladser i perioden fra 1. kvartal 2021 til 1. kvartal 2023.

Tabel 3. Udgifter til økonomiske fripladser pr. 1. kvartal 2021-2023

Udgiften til hele og delvise økonomiske fripladser		
1. kvartal 2021	1. kvartal 2022	1. kvartal 2023
1.663.306	2.120.799	2.204.345

Tabellen viser, at udgifterne til økonomiske fripladser er steget i perioden fra 1. kvartal 2021 til 1. kvartal 2023, hvilket stemmer overens med, at andelen af børn med økonomisk friplads er steget i samme periode. Samtidig er andelen af hele fripladser steget, mens andelen af delvise fripladser er faldet i perioden. En hel friplads koster mere end en delvis friplads. Tabel 4 nedenfor viser andelen af hele og delvise fripladser i 2021-2023.

Tabel 4. Andele af hele og delvise fripladser pr. 1. kvartal 2019-2021

	1. kvartal 2021	1. kvartal 2022	1. kvartal 2023
Hele fripladser	14%	23%	23%
Delvise fripladser	86%	77%	77%

Socialpædagogiske fripladser

Af Dagtilbudslovens § 43 fremgår det, at Byrådet skal give socialpædagogisk fripladstilskud, når ophold i dagtilbud må anses som særligt påkrævet af sociale eller pædagogiske grunde, og betalingsspørgsmålet vanskeliggør barnets optagelse eller forbliven i et dagtilbud. Tallene i nedenstående tabel 5 viser antallet af socialpædagogiske fripladser i 2021-2023.

Tabel 5. Socialpædagogiske fripladser pr. 1. kvartal 2019-2021

	1. kvartal 2021	1. kvartal 2022	1. kvartal 2023
Hele kommunen	6	5	7

7.4. Ressourcepædagoger og specialgruppe i dagtilbud

Af Dagtilbudslovens § 4, stk. 2 fremgår det, at Byrådet skal sikre, at børn og unge under 18 år, der har behov for støtte i et dagtilbud for at kunne trives og udvikle sig, tilbydes dette i dagtilbuddet. Arbejdet med børn, der har særlige behov, indgår systematisk i dagtilbuddenes daglige pædagogiske praksis, og som en del af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Arbejdet med børn med særlige behov understøttes af ressourcepædagoger og andre faggrupper med særlig viden på området, ansat i Center for Børn og Forebyggelse (CBF).

Ressourcepædagogteamet

Ressourcefunktionen er en forebyggende indsats, hvor ressourcepædagoger samarbejder målrettet med det pædagogiske personale i dagtilbuddene om børn, der i perioder af deres liv befinder sig i udsatte positioner.

Målet for indsatsen er at skabe deltagelsesmuligheder for børn og børnegrupper i udsatte positioner, og der arbejdes i pædagogisk praksis med et relationelt- og ressourceorienteret fokus på relationer, sammenhænge og kontekst.

Ressourcepædagogerne er tilknyttet et eller flere dagtilbud med et fast ugentligt timeantal, hvor det faglige fokus er sampraksis omkring børns trivsel, udvikling, læring og dannelse. De forebyggende indsatser planlægges og tilrettelægges i samarbejde med dagtilbudsledelsen og den faglige koordinator for Ressourcepædagogteamet. Ressourcepædagogforløbene foregår ligeledes i tæt samarbejde med forældre, pædagogisk personale og tværfaglige samarbejdspartnere.

Specialgruppen

I Piletræet er en specialgruppe for børn med socioemotionelle vanskeligheder, kombination af forskellige udviklingsforsinkelser og/eller med diagnoser som ADHD og autisme. Status i september 2023 er, at specialpladserne i Piletræet er fyldt op og med et enkelt barn i overbelægning.

7.5. Udsættelse af undervisningspligten

Folkeskolelovens § 34 siger, at undervisningspligten indtræder den 1. august i det kalenderår, hvor barnet fylder 6 år. Efter samme paragraf kan det efter forældrenes anmodning, eller med deres samtykke, godkendes, at et barns undervisning udsættes til et år efter undervisningspligtens indtræden, når det er begrundet i hensynet til barnets udvikling.

Hvis et barns skolestart skal udsættes, sker det på baggrund af en individuel vurdering af barnet, og udsættelsen skal i givet fald være begrundet i barnets udvikling. Det kan for eksempel være, at barnet er i et behandlingsforløb, eller af andre veldefinerede grunde ikke er klar til at modtage undervisning.

Det indgår i vurderingen, om barnet forventes at ville få brug for særlig meget støtte i børnehaveklassen, og at et ekstra år i institutionen kan betyde, at barnet året efter kan starte i børnehaveklassen uden støtte, eller med kun lidt støtte. Dette vurderes af en psykolog fra Center for Børn og Forebyggelse.

Det er Center for Dagtilbud og Uddannelse, der ud fra en samlet vurdering træffer afgørelse om udsættelse af undervisningspligten.

Børn, der er født fra den 1. – 31. december, kan få bevilget udsættelse af undervisningspligten, hvis forældre anmoder om det, og hvis forældre og barnets institution er enige om, at barnet ikke er modent til at starte i skole.

Børn der har fået bevilget udsættelse, skal begynde i børnehaveklasse det følgende år.

Tabel 6 nedenfor viser antallet af anmodninger om udsættelse af undervisningspligten fra skoleåret 2019/20 til skoleåret 2023/24, og tabel 7 viser antallet af bevilgede udsættelser af undervisningspligten i samme periode.

Tabel 6. Antal anmodninger om udsættelse af undervisningspligten

Skoleår	Dreng	Piger	I alt
2019/20	9	3	12
2020/21	11	3	14
2021/22	7	4	11
2022/23	9	1	10
2023/24	6	5	11

Tabel 7. Antal bevilgede udsættelser af undervisningspligten

Skoleår	Dreng	Piger	I alt
2019/20	9	3	12
2020/21	9	2	11
2021/22	7	3	10
2022/23	9	1	10
2023/24	6	5	11

Som det fremgår af tabellerne, er der alle årene en overrepræsentation af drenge, både i antallet af anmodede og bevilgede udsættelser af undervisningspligten. De seneste par år er alle anmodninger om udsættelse af undervisningspligten blevet bevilget.

7.6. Tilsyn

Jf. dagtilbudslovens § 5, skal Byrådet føre tilsyn med indholdet af dagtilbuddene og fastsætte og offentliggøre rammer for tilsynet. Børne- og Undervisningsudvalget vedtog 15. december 2020 *Ramme for det pædagogiske tilsyn med dagtilbud i Ishøj Kommune*. Rammen for det pædagogiske tilsyn er præsenteret i figur 15 på næste side.

Figur 15: Ramme for det pædagogiske tilsyn med dagtilbud i Ishøj Kommune

Ramme for det pædagogiske tilsyn med dagtilbud i Ishøj Kommune

Tilsynsramme for det pædagogiske tilsyn i Ishøj Kommune

Det pædagogiske tilsyn i Ishøj Kommune foretages af et tilsynsførende team, bestående af den ledende konsulent i Center for Dagtilbud og Uddannelse (CDU) samt konsulenter fra CDU. Tilsynet foretages i en 2-årig kadence:

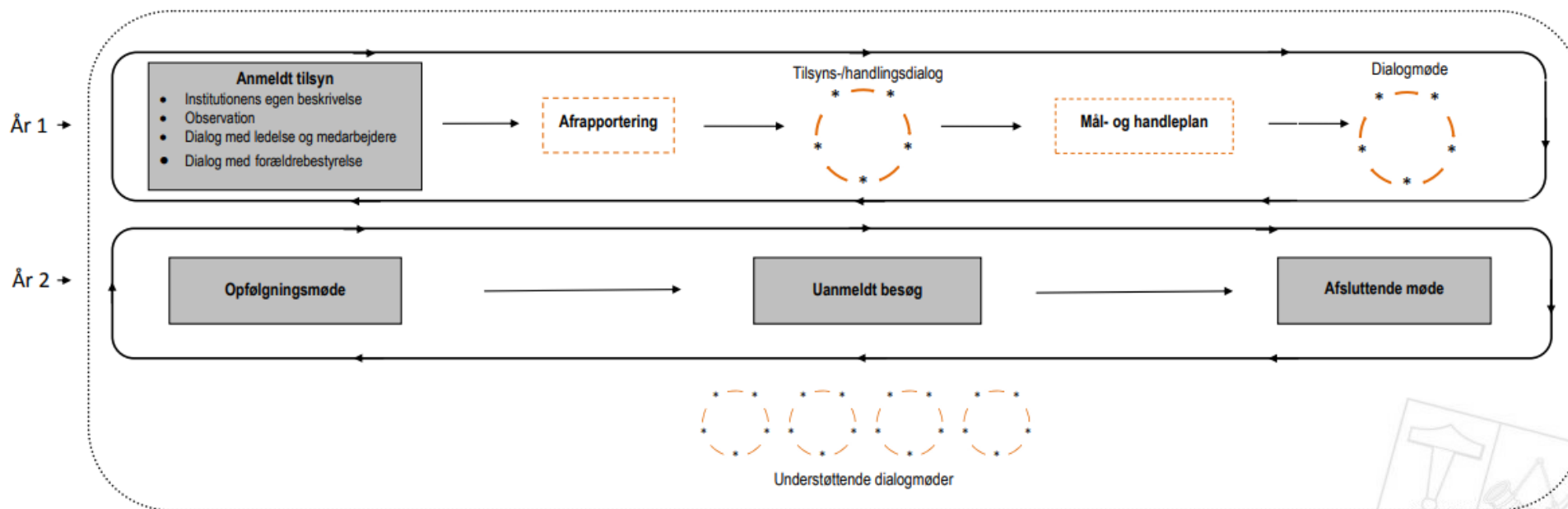
- År 1: Et tilsyn med fokus på udvikling af kvaliteten af den pædagogiske praksis i dagtilbuddene
- År 2: Et opfølgingsforløb med fokus på de opmærksomhedspunkter, der fremkom på baggrund af tilsynet samt et uanmeldt besøg med fokus på samme.

Tilsynet understøttes efter behov af dialogmøder med ledelsen og medarbejdere i hvert enkelt dagtilbud. Møderne skal understøtte institutionens arbejde med mål- og handleplan og arbejdet med kvaliteten i den pædagogiske praksis. Dialogmøderne har endvidere til formål at være et rum for sparring og videndeling mellem det enkelte dagtilbud og Center for Dagtilbud og Uddannelse.

Et kvalificeret tilsyn hele vejen rundt

Udgangspunktet for det pædagogiske tilsyn i Ishøj Kommune er en udviklende og tillidsbaseret tilsynspraksis, der har som formål, at udvikle kvaliteten i den pædagogiske praksis i kommunens dagtilbud. Tilsynet tager afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan (Dagtilbudsloven), samt Ishøj Kommunes strategi for dagtilbudsområdet, herunder de kommunale kvalitetsparametre og understøtter en klar og systematisk tilgang til vurdering af kvaliteten.

Det pædagogiske tilsyn er en del af det samlede tilsyn med kommunens dagtilbud. Udover det pædagogiske tilsyn består tilsynet også af løbende ledelsestilsyn, data fra kvalitetsrapporten som udgives hvert andet år, økonomisk tilsyn, Arbejdstilsyns besøg, fødevarerkontrol, hygiejne tilsyn og legepladstilsyn. Desuden fører Center for Dagtilbud og Uddannelse uanmeldt tilsyn, hvis der er tegn på / underretninger om alvorlige uhensigtsmæssigheder i institutionens pædagogiske arbejde.

Det pædagogiske tilsyn er tilrettelagt som et udviklingstilsyn med fokus på udvikling af kvaliteten af den pædagogiske praksis i dagtilbuddene og tager afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan, samt Ishøj Kommunes strategi for dagtilbudsområdet, herunder kvalitetsparametrene for dagtilbuddene i Ishøj Kommune.

Med udgangspunkt i tilsynsrammen er der udviklet en tilsynsmodel for det pædagogiske tilsyn, som sikrer et metodisk, systematisk, ensartet og gennemsigtigt tilsyn. Tilsynet består af fire overordnede elementer, som illustreret i figur 16 nedenfor.

Figur 16. Det pædagogiske tilsyns fire overordnede elementer

Tilsynet foretages af konsulenter ansat i Ishøj Kommune. Tilsynsmodellen skal sikre, at udvælgelse af fokusområder, indsamling af data, vurdering af kvalitet samt afrapportering foregår efter samme metode for alle dagtilbud. På den måde sikres der størst mulig uvildighed og armslængde.

Det pædagogiske tilsyn er en del af det samlede tilsyn med kommunens dagtilbud. Udover det pædagogiske tilsyn, består tilsynet også af løbende ledelsestilsyn, data fra kvalitetsrapporten, som udgives hvert andet år, økonomisk tilsyn, besøg af Arbejdstilsynet, fødevarekontrol, hygiejnetilsyn og legepladstilsyn. Desuden fører Center for Dagtilbud og Uddannelse uanmeldt tilsyn, hvis der er tegn på/underretninger om alvorlige uhensigtsmæssigheder i institutionens pædagogiske arbejde.

8. Personaleforhold

Kapitel 8 udfolder en række elementer omkring personaleforholdene i dagtilbuddene, herunder andelen af pædagoguddannet personale, personalets efter- og videreuddannelse, rekruttering og sygefravær.

8.1. Rekruttering af pædagoger og sammensætningen af det pædagogiske personale i dagtilbuddene

Ifølge Danmarks Evalueringsinstitut er andelen af uddannede pædagoger med minimum en professionsbachelorgrad en af de faktorer, som har størst betydning for kvaliteten i dagtilbud¹¹. Personalets uddannelseskvalifikationer har en positiv betydning for personalets interaktion med børnene, en positiv indvirkning på børnenes samarbejdsevner og på børnenes udholdenhed ved opgaveløsning¹². Derfor arbejder dagtilbuddene, som det fremgår af Ishøj Kommunes kvalitetsparameter om personalets uddannelse¹³, bl.a. på at:

- Andelen af uddannede pædagoger er så høj om mulig uden at udhule normeringen samlet set
- Der er pædagoger i alle børnegrupper og vokseninitierede læringsmiljøer
- Pædagogerne har ansvaret for og ledelsen i børnegrupperne og den læring, der foregår her
- Pædagogerne er i stand til at guide/supervisere deres kollegaer i den pædagogiske praksis og i arbejdet med den pædagogiske læreplan

Ressourcetildelingen til institutionerne svarer til en pædagogandel på 66%. Dog har flere institutioner svært ved at leve op til ambitionerne om en pædagogandel på 66% grundet rekrutteringsvanskeligheder. Adspurgt fortæller institutionslederne i de fleste dagtilbud, at de har ledige pædagogstillinger, som de har svært ved at få besat.

Som beskrevet i indledningen, deltager Ishøj Kommune pt. i pilotprojektet *Rekruttering, fastholdelse og kvalitet i dagtilbud*. Projektet handler om at sikre kvaliteten i de pædagogiske dagtilbud, når medarbejdersammensætningen ændres til færre uddannede pædagoger i dagtilbuddene. Bl.a. arbejdes der på at sikre motivation og trivsel hos de uddannede pædagoger, på kompetenceudvikling, på opkvalificering af pædagogmedhjælpere og på ledelse af nye organiseringsformer og medarbejderpositioner.

Sammensætning af personale

Tabel 8 på næste side viser andelen af det faste personale, der er uddannet som pædagoger i første halvår af 2021, 2022 og 2023.

¹¹ Danmarks Evalueringsinstitut – EVA 2017: "Kvalitet i dagtilbud. Pointer fra forskning"

¹² SFI – Det Nationale Forskningscenter for velfærd 2009: "Børnehavens betydning for børns udvikling. En forskningsoversigt".

¹³ Kvalitetsparametrene er en del af Ishøj Kommunes strategi for dagtilbudsområdet, som blev godkendt af Børne- og Undervisningsudvalget den 19. august 2019.

Tabel 8. Procentvis andel uddannede pædagoger pr. 1. halvår

Andel pædagoguddannede	2021	2022	2023
Børnehuset Bøgely	59%	53%	57%
Børnehuset Elverhøj	63%	62%	61%
Børnehuset Troldebo	51%	49%	45%
Børnehuset Ørnebo	58%	66%	68%
Femkanten	55%	59%	47%
Firkløveren	61%	58%	59%
Piletræet inkl. specialgruppe	75%	66%	62%
Regnbuen	62%	61%	57%
Trækronerne	68%	65%	63%
Tvillingehuset	70%	63%	69%
Kommunen	63%	61%	59%

Det fremgår af tabellen, at det kommunale gennemsnit ingen af årene lever op til målsætningen om en pædagogandel på 66%, og at gennemsnittet var tættest på at nå målsætningen i 2021 for derefter at have faldet i både i 2022 og 2023. Den primære årsag til, at pædagogandelen i nogle af dagtilbuddene er under målet på 66%, er mangel på uddannede pædagoger og deraf afledte rekrutteringsudfordringer. I 2023 har Børnehuset Ørnebo og Tvillingehuset som de eneste dagtilbud en pædagogandel, som er højere end målsætningen, mens de resterende daginstitutioner har en lavere pædagogandel. Det skal bemærkes, at pædagoger ansat i specialgruppen i Piletræet, som har en højere normering end de øvrige institutioner, også tæller med. Alligevel er Piletræet ikke nået op på en pædagogandel på minimum 66 % i første halvår af 2023.

Tabel 9 nedenfor giver en oversigt over, hvor mange af dagplejerne i kommunen, der har en pædagog- eller PAU-uddannelse. Det fremgår af tabellen, at der i dagplejen er en dagplejer som er uddannet pædagog, og to dagplejere som er uddannet som pædagogiske assistenter (PAU¹⁴).

Tabel 9. Antal pædagoguddannede og PAU-uddannede dagplejere

Pædagog- og PAU-uddannede	Pædagoguddannede	PAU-uddannede
Dagplejere	1	2

¹⁴ Pædagogisk assistentuddannelse er en fuldtidsuddannelse, som tager 2 år og 1½ måned.

8.2. Personalets efter- og videreuddannelse

Personalets videreuddannelse er et andet vigtigt element for at øge kvaliteten i dagtilbud. Videreuddannelse sikrer en løbende refleksion, som medfører færre konflikter, og er med til at øge læringen hos børnene. Efter- og videreuddannelse har også den effekt, at pædagogerne indtager børnenes perspektiver på møder, og i planlægning af aktiviteter. Derudover bidrager innovative tilgange til professionelles kvalificering til nye løsninger i dagtilbud, der styrker børns læring¹⁵.

Derfor har vi i Ishøj Kommune et fokus på efteruddannelse og kursusvirksomhed, som understøtter personalets kompetenceudvikling løbende. Vi har en del pædagoger, som er uddannet i ICDP, der er en relations- og ressourceorienteret pædagogik, og vi uddanner løbende flere pædagoger.

Nedenstående tabel 10 viser antallet af medarbejdere, der har afsluttet, eller er i gang med en pædagogisk diplomuddannelse (PD) eller dele heraf i henholdsvis 2021, 2022 og 2023.

Tabel 10. Antal pædagoger der har afsluttet eller er i gang med en pædagogisk diplomuddannelse (PD) pr. 1.7.2021, pr. 1.7.2022 og pr. 1.7.2023

Dagtilbud	Har afsluttet/er i gang med et eller flere moduler på PD			Har afsluttet/er i gang med en hel PD		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Børnehuset Bøgely	5	1	0	0	0	0
Børnehuset Elverhøj	0	1	2	2	0	0
Børnehuset Troldebo	3	0	0	0	0	0
Børnehuset Ørnebo	1	0	0	0	0	0
Femkanten	4	0	0	0	0	0
Firkløveren	1	1	0	0	0	0
Piletræet	0	1	1	0	0	0
Regnbuen	2	2	2	0	0	0
Trækronerne	0	2	3	0	0	0
Tvillingehuset	3	1	1	0	0	0
Daglejen	0	1	0	0	0	0
Kommunen	19	10	9	2	0	0

Det fremgår af tabellen, at i alt ni pædagoger i første halvdel af 2023 har afsluttet, eller er i gang med et eller flere moduler på PD. Der er ingen pædagoger, der i første halvår af 2023, har afsluttet eller er i gang med en hel PD.

Tabel 11 på næste side viser antallet af ledere i dagtilbuddene, der har afsluttet, eller er i gang med en diplomuddannelse i ledelse (DIL) eller dele heraf i henholdsvis 2021, 2022 og 2023.

¹⁵ Danmarks Evalueringsinstitut 2017: "Kvalitet i Dagtilbud – pointer fra forskning"

Tabel 11. Antal dagtilbudsledere der har afsluttet eller er i gang med en diplomuddannelse i ledelse (DIL) pr. 1.7.2021, pr. 1.7.2022 og pr. 1.7.2023

Dagtilbud	Har afsluttet/er i gang med et eller flere moduler på DIL			Har afsluttet/er i gang med en hel DIL		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Børnehuset Bøgely	0	0	0	1	0	0
Børnehuset Elverhøj	0	0	0	2	0	0
Børnehuset Troldebo	0	0	0	2	1	1
Børnehuset Ørnebo	0	0	0	0	0	0
Femkanten	0	0	0	1	0	0
Firkløveren	0	0	0	0	0	0
Piletræet	0	0	0	2	0	0
Regnbuen	1	2	2	0	0	0
Trækronerne	1	0	0	1	0	0
Tvillingehuset	0	0	0	1	1	1
Daglejen	0	0	0	0	0	0
Kommunen	2	2	2	10	2	2

I første halvår af 2023 er der to ledere/pædagogfaglige ledere i kommunens dagtilbud, som har afsluttet eller været i gang med en hel diplomuddannelse i ledelse (DIL) og to som har afsluttet eller været i gang med et eller flere moduler i samme.

Der har over de seneste år været et stort fald i antallet af ledere/pædagogfaglige ledere i kommunens dagtilbud, som har taget/været i gang med en hel DIL eller moduler i DIL. Det har den naturlige forklaring, at der efterhånden ikke er mange ledere tilbage, som ikke allerede har en diplomuddannelse i ledelse.

Det dalende antal pædagoger, som tager en pædagogisk diplomuddannelse kan tænkes at skyldes, at også en stor del af pædagogerne i kommunens dagtilbud har taget moduler af eller en hel diplomuddannelse. Det bør dog give anledning til en drøftelse af, om man gør nok for at tilskynde pædagogerne til at tage en PD eller moduler heraf.

De pædagogiske diplomuddannelser og diplomuddannelsen i ledelse er kompetencegivende uddannelser.¹⁶ Udover de kompetencegivende uddannelser gennemføres løbende en række kompetenceudviklingsforløb i kommunens dagtilbud.

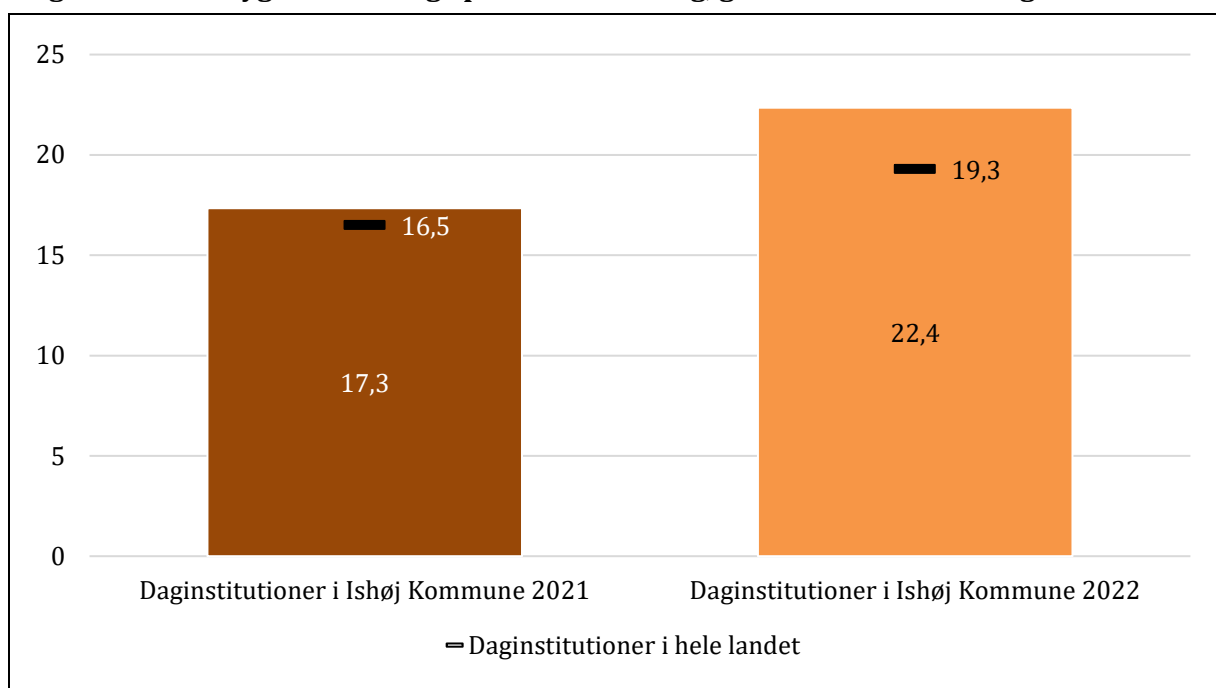
¹⁶ At en uddannelse er kompetencegivende betyder, at den er godkendt af et ministerium og er reguleret af love og bekendtgørelser. Der er adgangskrav i forbindelse med optagelse, og man har ret til at afslutte enkeltfag eller uddannelsen med en bedømmelse.

8.3. Sygefravær blandt det pædagogiske personale

Personalestabilitet kan have afgørende betydning for den pædagogiske indsats¹⁷. Hyppigheden af kontakt mellem pædagog og barn har stor betydning, fordi interaktioner af høj kvalitet mellem pædagog og barn har en positiv indvirkning på børns sociale og faglige kompetencer – også når de kommer i skole¹⁸. Med personalestabilitet tænkes der på, hvorvidt der er stort sygefravær i en personalegruppe eller stor udskiftning af medarbejdere i et dagtilbud.

Figur 17 herunder viser det gennemsnitlige antal sygefraværsdage pr. fuldtidsmedarbejder om året i 2021 og 2022 samlet for alle kommunens dagtilbud sammenlignet med daginstitutioner i hele landet.

Figur 17. Antal sygefraværsdage pr. fuldtidsstilling, gennemsnit for alle daginstitutioner

Som det fremgår af figuren, er sygefraværet fra 2021 til 2022 steget i dagtilbuddene i Ishøj Kommune med i gennemsnit 5,1 dage pr. fuldtidsansatte. I 2022 havde en fuldtidsmedarbejder i gennemsnit 22,4 sygefraværsdage. De seneste tal fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL) (2022) viser, at det gennemsnitlige årlige sygefravær i alle landets kommuner også er steget i perioden. I 2022 havde de fuldtidsansatte i landets daginstitutioner i gennemsnit 19,3 sygedage¹⁹.

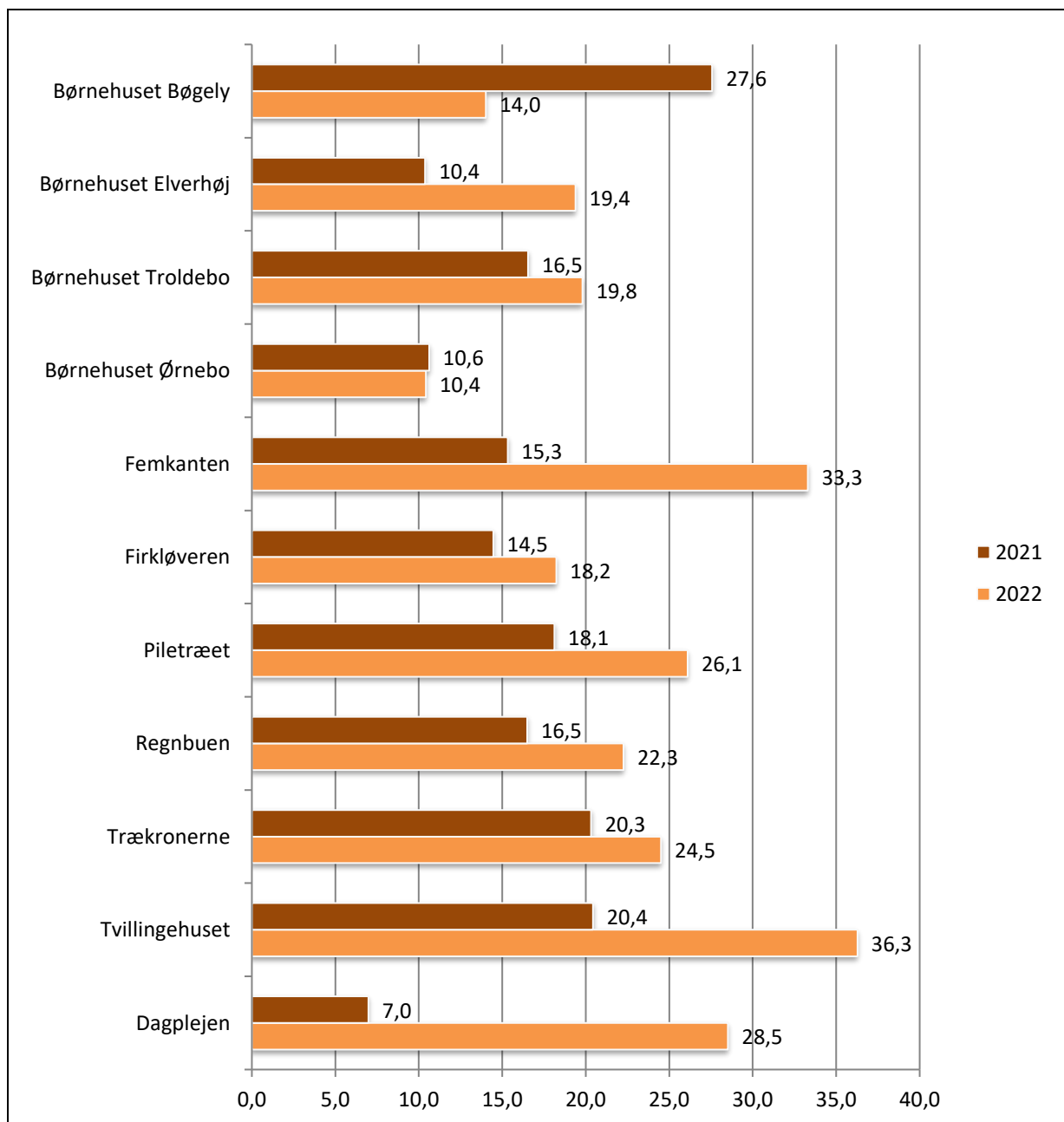
¹⁷ Jensen, B. et al. 2013: VIDA-forskningsrapport 4. Vidensbaseret indsats over for udsatte børn i dagtilbud – Modelprogram. Forandring og effekt.

¹⁸ Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning 2013: "Virkningsfulde tiltag i dagtilbud. Et systematisk review af reviews"

¹⁹ KRL Sirka 2022: "Oversigt over kommunalt ansattes fraværsdagsværk pr. fuldtidsansatte". I oversigten indgår pædagoger, pædagogmedhjælpere og pædagogiske assistenter i daginstitutioner i hele landet.

Figur 18 nedenfor viser det gennemsnitlige antal sygefraværssdage pr. fuldtidsmedarbejder i 2021 og 2022 fordelt på dagtilbuddene i Ishøj Kommune.

Figur 18. Antal sygefraværssdage om året pr. fuldtidsmedarbejder fordelt på dagtilbud, 2021 og 2022

Figuren viser, at sygefraværet er steget fra 2021 til 2022 for 9 ud af de 11 dagtilbud. De største stigninger ses i Dagplejen og Femkanten, hvor det gennemsnitlige antal sygedage pr. fuldtidsansatte er mere end fordoblet fra 2021 til 2022. De mindste stigninger ses i Børnehuset Troldebo og Firkløveren, hvor de fuldtidsansatte i gennemsnit havde hhv. 3,3 og 3,8 flere sygedage i 2022 end 2021. I Børnehuset Bøgely er antallet af sygedage pr. fuldtidsansatte halveret fra 2021 til 2022. I Børnehuset Ørnebo er der sket et lille fald på 0,2 sygedage pr. fuldtidsansatte.

I 2022 var der flest sygefraværdsdage pr. fuldtidsmedarbejder i Tvillingehuset (36,3 årlige sygefraværdsdage), mens der var færrest sygefraværdsdage pr. fuldtidsmedarbejder i Børnehuset Ørnebo (10,4 dage).